

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ "ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ"

Αριθμός φύλλου 189

Αθήναι, Δεκέμβριος 1977 - Ιανουάριος 1978

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Έντελώς αντίθετα με την Τουρκία ή Ελλάδα απέδειξε, ίσως μάλιστα και με κάποια υπερβολή, την ειλικρινή συμμόρφωσή της στην Συνθήκη της Λωζάννης και στις Συμφωνίες που επικυρώσανε το ξερίζωμα του Μικρασιατικού Έλληνισμού. Και κανείς δεν μπορεί να ισχυρισθῇ ότι από τότε, καμμιὰ Έλληνική Κυβέρνηση ή καμμιὰ ομάδα ατόμων, έχει προβάλει την παραμικρή διεκδίκηση πάνω σ' αυτά τὰ ἐδάφη.

Δέν παύει όμως να υπάρχει μιὰ Ιστορία ολοκλήρων αιώνων, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Ιστορίας του Έλληνικού Έθνους, μιὰ Ιστορία της Μικρᾶς Ἀσίας πού, ἐπὶ αἰῶνες δλόκληρους ὑπῆρξε ἀπὸ κάθε πλευρὰ Έλληνική και ὅπου, ὅπως αὐτὸ ἔχει ἐξαρθῇ ἐπὶ παγκοσμίου ἐπιπέδου, τὰ πάντα ἐκαλύπτοντο ἀπὸ τὸ Έλληνικὸ πνεῦμα. Ἀκόμη κι' οἱ ξένοι στὰ σπίτια των χρησιμοποιούσανε τὴν Έλληνική γλῶσσα.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ἐμεῖς οἱ Έλληνες τοῦλάχιστον πιστεύομε ὅτι θὰ ἔρθῃ μιὰ μέρα πού θὰ παγιωθῇ ἡ παγκόσμια Εἰρήνη, και πού οἱ ἴδιοι οἱ Τούρκοι θὰ διδαχθοῦνε, ἔστω κι' ἀπὸ τὴν προϊοῦσα δυσχερέστατη κατάσταση στὴν Χώρα των, πὼς χρειάζονται ἀπόλυτα τὴν συνύπαρξη αὐτὴ με τὴν Ελλάδα. Κι' ὅτι μέσα στὸ εὐρύτερο πλαίσιο μιᾶς ἐλεύθερης ἐπικοινωνίας, πού ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τὶς θάσεις τῆς Εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας, θὰ μποροῦν οἱ Έλληνες νὰ ἐπισκέπτονται ἐλεύθερα ἐπίσης τὶς παλιές οἰκογενειακές των πατρίδες.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἀπὸ τὸ 1922 ὡς τώρα, γίνανε ἄρκετὰ και ἀποτελεσματικά, γιὰ τὴν διατήρηση αὐτοῦ τοῦ μικρασιατικοῦ πνευματικοῦ Κεφαλαίου. Οἱ τοπικοὶ Μικρασιατικοὶ Σύλλογοι, σ' ὅλη τὴν Ελλάδα, κι' ἡ «Ένωση Σμυρναίων» στὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, δούλεψαν μ' ἓναν ἐξαιρετικὸ παλμό, μέσα σὲ πολλές ἀντίξοες συνθήκες και πρὸ πάντων με ἀνυπαρκτά σχεδὸν οἰκονομικά μέσα. Κι' αἰσθάνεται κανεὶς ἀληθινὴ ὑπερηφάνεια ὅταν ἀκούῃ και γηγενεῖς Ἀθηναίους, νὰ ἐξαίρουν τὸ ἐπίπεδο τῆς «Εὐαγγελικῆς Σχολῆς» στὴν Νέα Σμύρνη, πού προσπαθεῖ, με πολλὴ ἐπιτυχία, νὰ συνεχίσῃ τὴν μορφωτικὴ παράδοση τοῦ δμόνυμου ἐκπαιδευτηρίου πού διέπλεξε τὶς τελευταῖες γενιές τοῦ Σμυρναϊκοῦ Έλληνισμού.

Σ' αὐτὰ ὅλα προστέθηκε τὸ «Κέντρον Μικρασιατικῶν Σπουδῶν», γιὰ τὸ ὁποῖον ἐμόχθησε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀξιόλογες Ἑλληνίδες, ἡ Μέλπω Μερλιέ. Πού δταν θὰ δλοκληρωθῇ ἡ ἐγκατάστασή του, στὸ παραχωρηθὲν ἀπὸ τὸ Κράτος μεγάλο ἀκίνητο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ

Σύγχρονη φωτογραφία ἀπὸ παλιὸ σακάκι τοῦ Αἰθαλοῦ στὴν Ἑνορία τοῦ Ταξιάρχου.

Κυδαθηναίων 11, θὰ προσελκύσῃ ἀσφαλῶς και τὸ ἐνδιαφέρον ξένων μελετητῶν.

Ὑπάρχει λοιπὸν πυρήνας, γιὰ τὴν διατήρηση και τὴν προβολὴ τοῦ μορφωτικοῦ και ἱστορικοῦ κεφαλαίου τοῦ Μικρασιατικοῦ Έλληνισμού. Και πολὺ ἀξιόλογα ἀνθρώπινο ὕλικὸ γιὰ νὰ βοηθήσῃ. Σήμερα, στοὺς προσφυγικοὺς οἰκισμούς, πού δημιουργήθηκαν μετὰ τὸ 1922, ὑπάρχουν ἀξιόλογοι ἐπιστήμονες και ἐπαγγελματίες, πού μεγαλώσανε μέσα σὲ μιὰ Μικρασιατικὴ ἀτμόσφαιρα. Κι' εἶναι ἀσφαλῶς πρόθυμοι νὰ βοηθήσουνε σὲ κάθε τι πού θὰ συντελέσῃ στὴν διατήρηση τῆς Μικρασιατικῆς πνευματικῆς παραδόσεως.

Λείπουν ἴσως δύο πράγματα: πρῶτα τὰ ἐπαρκῆ οἰκονομικά μέσα. Ἀκούγεται ὅμως ὅτι χάρις στὶς πρωτοβουλίες προσωπικοτήτων τοῦ Μικρασιατικοῦ Έλληνισμού, τὸ Κράτος ἀρχίζει ν' ἀντιμετωπίζῃ σοβαρὰ και οὐσιαστικά αὐτὴν τὴν πλευρά. Τὸ δεύτερο, εἶν' ἓνας ἐπαρκὲς συντονισμὸς μετὰξὺ τῶν φορέων αὐτῆς τῆς ὅλης προσπάθειας. Πού πρέπει νὰ κατευθυνθῇ και στὶς Έλληνικὲς παροικίες τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀφοῦ σὲ μερικὲς ἀπ' αὐτὲς ἡ πλειοψηφία ἀποτελεῖται ἀπὸ Έλληνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Νὰ ὀργανωθῇ ἡ ἀποστολὴ στὶς παροικίες αὐτὲς τῶν ἐντύπων πού ἐκδίδονται ἀπὸ Μικρασιατικὰ Σωματεῖα, νὰ ὀργανωθῇ και ἡ πληροφορήσῃ των γιὰ τὴν δουλειὰ πού γίνεται στὴν Ελλάδα, γιὰ νὰ διοχετεύεται κάθε τι τὸ ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρον και σὲ ξένους πνευματικούς κύκλους. Γιατί εἶναι λυπηρὸ τὸ ὅτι π. χ. κι' αὐτὴ ἡ ὑπαρξὴ τοῦ «Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν» τῆς Μέλπως Μερλιέ, κι' αὐτὴ ἡ ὠραία δουλειὰ τῶν «Μικρασιατικῶν Χρονικῶν» εἶναι ἀκόμη ἐντελῶς ἀγνωστες σὲ παροικίες μας στὴν Εὐρώπη, ὅπου τὰ 80% τῶν μελῶν εἶναι Μικρασιάτες!

Σκοπὸς αὐτοῦ τοῦ σύντομου κειμένου δέν εἶναι νὰ ὑποδείξῃ συγκεκριμένες λύσεις, γιὰ τὶς ὁποῖες πολὺ πιὸ κατάλληλοι εἶν' ἐκεῖνοι πού, με τόση ἀφοσίωση, ἀφιέρωσαν ὡς τώρα τὸν ἑαυτὸ των στὴν Μικρασιατικὴ ἰδέα. Γι' αὐτὸ ὁ γράφων, πού ἔχει ζωντανὴ ἀκόμη τὴν εἰκόνα τῆς φλεγόμενης Σμύρνης τοῦ 1922 πού, τὴν ἔζησε σὰν παιδί, περιορίζεται νὰ τελειώσῃ με μιὰ δλόψυχη εὐχὴ γιὰ τὴν εὐδόωση τοῦ ἔργου των.

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐπίτιμος Πρέσβυς

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΜΑΣ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μας που πάρθηκε από ανάγκη να καλυφθούν οι συνεχώς αυξανόμενες δαπάνες λειτουργίας των γραφείων μας και των εκδόσεών μας, η συνδρομή των μελών μας για το 1978 ορίστηκε σε 300 δραχμές εσωτερικού και 10 δολάρια εξωτερικού. Έλπίζουμε να εύρουμε την πρόπανα κατανόηση από τα μέλη μας. Ευχαριστούμε.

Η «ΕΝΩΣΙΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ»

Η ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

ΤΟ ΡΙΞΙΜΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΤΗ ΣΜΥΡΝΗ

Δρα ΔΗΜ. Ι. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ

Η Σμύρνη είχε 23 εκκλησίες, και στα θαλασσινά γειτονούμενα χωριά της, 16 εκκλησίες. Όσες εκκλησίες ήταν κοντά στη θάλασσα, και είχαν την εύκολία, ήρχινα-νε το Σταυρό, σήμερα τα Φώτα, στη θάλασσα. Όσες πάλι δεν ήταν κοντά, ήρχινα το Σταυρό μέσα σε κολυμπήθρα, έξω εκείνες που είχαν αγίασμα, όπότε το ρίχναμε μέσα σ' αυτό.

Από το 1909 που γέννηκε το «Τούρκο Σύνταγμα», οι Τούρκοι ήρπαζαν το Σταυρό από τα ρίχναμε το Σταυρό στην ακρογιαλιά του Καί της Σμύρνης. Στον ευρωπαϊκό πόλεμο του 1914 - 1918, ήπαγαρευότανε αούτητρά το ρίξιμο του Σταυρού στο ακρογιαλιάς.

Η «Αγία Φωτεινή, Μητρόπολη της Σμύρνης, πριν από 1909, όταν η Μητρόπολη ήταν ο Βασίλειος, ήρχινα το Σταυρό με μεγάλη επισημότητα στη θάλασσα του Καί διπλά από μάλω του λιμανιού, εκεί που συνηθίζανε να άραζονε τα χιούτικα καΐκια (αυτά που φέρνανε κάρβουνο στη Σμύρνη). Κάθε χρόνο λοιπόν, χιούτες καΐφες, άπτην παραμονή, ήπλευρίζανε ένα σάτι (μαρούνα) στο μέρος αυτό του Καί και το στολίζανε με παντιέρα και μερσίνες. Και άνημε-ρα που θα ν' ήγενούντανε το ρίξι-μο του Σταυρού ο Καί ήπλημμύρι-ζε από κόσμο. Καΐκια στολισμένα με παντιέρα, και δάρκες γεμάτες κόσμο, ούλ' αυτά άραζονε τρογύρ' άπτό σάτι. Τα μεγάλα πρσώπτα «Έλληνες και Τούρκοι ήρχούντο-στε ένας ένας, και καθός ήγαίνανε άπτην καρότσα τως για ν' άνεβού-νε στο σάτι, ή φιλαρμονική ήπαιε τοι πρποούμενες μάρσες. Ούλοι τότες ήπιερίμενε τον ήρχμο του Βασιλείου,

Ο Δεσπότης αυτός ύστερ' άπτή λειτουργία τη ήκλήσιαν, ντυμένος άκόμας με τα άμφιά του ήανέβαινε στην καρότσα ματζι με το δίακο, και ο καθός ο βρακάς ήανέβαινε να κάτσει δίπλα στον καροτσιέρη. Στη δεύτερη καρότσα ήανέβαιναν οι πρ-πάδες της «Αγίας Φωτεινής, στη τρίτη, οι ψαλτάδες και στην τέταρ-τη οι δημογέροντες. Οι καρότσες με δυσκολία ήπρσπαθούσανε να περάσουνε ανάμεσα στον πολύν τον κόσμο, στον Καί.

Αφού λοιπόν ήανέβαιναν ούλοι στο σάτι, τότες ήγενούντανε το τσι-σάγιο και ο Βασίλειος το χρυσό Σταυρό (που μ' αούτνε ήελογούσε το ήκλήσιαν) χωρίς να τον χεί δεμένον, τον ήρχι με δάση μέρ' στη θάλασσα. Κ' αούτς, καμιά δεκαριά βουτηχτάδες (το ή δου-λιάς αούτης) Ραμνιοί και Τούρ-κοι άράπηδοι, γδυμνοί και μόνο με το σοβρακάκι, ήπείθτανε στη θάλα-σα, ήπιός να προλάβει να δρ ήπρ-

τος το Σταυρό και να τον φέρει στο Βασίλειο να πάρει την εύλο-γία. Μα την ίδια κιόλας στιγμή τα παντιεροστολισμένα βαπόρια του Παντολέοντος, ματζι με τ' άλλα τα ξένα άραζονε, ήφωρίζανε δυνατά, ενώ ή φιλαρμονική ήπαιε χαρού-μενα.

Το Μετόχι του Φασούλα (Γενέ-θλια της Θεοτόκου) ήρχινα το Σταυρό στον Καί, όμπρσά στο καφενείο ή «Άλάμπρα». Η ήκκλη-σία του Έλιν. Όρφανατοφείου (Κοίμησις της Θεοτόκου) που ήτανε στο σκάκι το Παράλληλο, ήρχι-νε στην ακρογιαλιά της Μπέλλα - βόστας. Σ' αούτα τα δύο μέρη, ή μαρμαρένια ακρογιαλιά είχε κατέ-φωγιο και οι παπαδοφιλτάδες άπα-κει ή μπαίνανε στο δάρκε. Ο Άης Γιάννης στο Κερατοχώρι ήρχινα στην Έγγελοσκάλα στην Πούντα. Η «Αγία Μαρκέλλα στην ακρογια-λιά του Νταραγατσιού, όπου ή ά-λευροφάμπρικα του Στεφανίδη — Μελακαπίδη είχε σκαλίτσα. Η «Αγία Κυριακή που ήτανε στο Γα-ληνού τον τωρλά, ήρχινα στη λίμνη του Χαλκαμπουναριού. Τα θαλα-σσινά χωριά της Σμύρνης Μερσινλί, Μπαριακλί, Άγία Τριάδα, Πετω-τά, Άλλάμπεϊ, Κορδελιό, Πωτα-σκάλα, Τομάζου, στη σκάλα όπου ήάρζανε τα βαπόρια. Σ' αούτα ά-μα ο παπάς ήρχινα το Σταυρό στη θάλασσα ήβουτούσανε 4 - 10 βου-τηχτάδες (το ή δουλιάς). Ο κάθε βουτηχτής είχε το τσάκι (σουγιά) του για να άμυνη σε περιπλοή που συνάδελφους του θα τολμούσε να του άρπάξει το Σταυρό άπτά χέρια.

Ο βουτηχτής, πούχε την τύχη να βρεί το Σταυρό, άμα ήβαινε άπτή θάλασσα μουσκεμένος, ήπαι-νε και τον ήνε στον παπά, που αούτς τότες ήελογούσε το Σταυρό και του τον ήνε να τον κρατήσει για λίγον καιρό. Και ο βουτηχτής τον ήπαινε και τον άκούμποσε άπάνω σ' έναε ώραιο δίσκο είτες σε πανέρι, με δάφνες και μερσίνες κ' ήγύριζε σε στίγνια και μαγαζιά κ' ο κόσμος πιά του ήρχινα παρά-δες. Μα κ' οι Τούρκοι που ρίχνανε κ' αούτοι, άπό σεβασμό.

Πολλοί βουτηχτάδες ήπαινανε και στα τρογύρα στερησιανά χωριά της Σμύρνης, κ' άκόμας και στο έσωτερικό άπ' Αϊντινι άσάμ' τη Πάντερμο, γιατί ο στερησιανός κό-σμος ήκτιμούσε πότερο το άγιο αούτο θαλασσινό καταβέρμο. Και τοι παρδάδες, που ήματίζανε οι βουτηχτάδες, σ' ή παρουσίαζανε στην ήκκλησία του Σταυρού με τι-μιότητα και ο παπάς τους ήβινε το άνάλογο μερδικό. Καί, άπό εκείνοι τοι παρδάδες που ήκρατούσε ο πα-πάς για την ήκκλησία, ένα μέρος ήβινε και στα Σπιτάγνια (Νοσοκο-

Για να γνωρίσουμε τα παιδιά της ξεριζωμένης γενιάς

ΙΣΜΗΝΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥ - ΚΑΡΤΕΡ

Η Ίσμηνη Χρυσόχου - Κάρτερ γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη από πατέρα Θρακίτη και μητέρα Μικρασιάτισσα. Είναι η κόρη της λογοτέχνης Ίφιγένειας Χρυσόχου, μέλους της Ένώσεώς μας.

Πέντε χρονών αρχίζει η μικρή Ίσμηνη βιολί με τη μητέρα της, μαθήτρια τότε του «Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης». Οκτώ χρονών δίνει ρεσιτάλ βιολιού και άπαγγελίας άπό το Ραδιοφωνικό Σταθμό Θεσσαλο-νίκης. Σχολά ο τύπος άναφέρεται με θαυμασμό για το «παιδί θαύμα».

Μόλις τέλειωσε η Ίσμηνη Χρυσόχου το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονί-κης με άριστα και Πρώτο Βραβείο παμφεΐ, άναχωρεί με ύποτροφία του Έμπορικού Έπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης για τη Βιέννη. Εκεί συνεχίζει άνώτερες σπουδές στην Άκαδημία Μουσικής και Παραστατικών Τεχνών της Βιέννης με τον διάσημο καθηγητή Έρνστ Μάραβετς. Παράλληλα παρακο-λουθεί τα καλοκαιρινά μαθήματα της Άκαδημίας «Μοσαρτέουμ» στο Σάλ-τσμπουργκ.

Αμέσως ξεχωρίζει το ταλέντο της νεαρής Έλληνίδας. Η μία ύπο-τροφία διαδέχεται την άλλη. Μαθήτρια άκόμα της Άκαδημίας και παίρνει μέρος σε δημόσιες μουσικές εκδηλώσεις. Είναι το πρώτο βιολί στο γυναι-κείο κουαρτέτο εγχόρδων της Άκαδημίας. Παίζει στα πρώτα βιολιά στην Όρχήστρα Μουσικής Δαμπίου.

Με την εύκαιρία των μουσικών εκδηλώσεων για τα διακόσια χρόνια άπό τη γέννηση του Μόσαρτ, προκηρύσσεται διεθνής διαγωνισμός για την καλύτερη έρμηνεία έργων Μόσαρτ στον όποιο και βραβεύεται η Ίσμηνη Χρυσόχου. Επίσης ιδρύεται η «Διεθνής Όρχήστρα Μόσαρτ», που άπαρ-τίζεται άπό τα μεγαλύτερα ταλέντα του κόσμου. Είναι η μοναδική όρχή-στρα στα μουσικά της μουσικής ζωής. Δίνει δεκαπέντε κονσέρτα σε διάφο-ρες πόλεις της Εύρώπης. Η νεαρή Ίσμηνη παίζει το πρώτο βιολί. Ο Δή-μαρχος της Βιέννης της άπονέμει το «Μετάλλιο Μόσαρτ».

Στο διαγωνισμό για την άνάδειξη του καλύτερου βιολιού της Αούστρας, που θα την άντιπροσωπεύει στις μεγαλύτερες πόλεις σε ρεσιτάλ άνατλ-λαγής με τη Γερμανία, η Έλληνίδα βιολιστρια έρχεται πρώτη. Ο Γερ-μανικός Τύπος άναφέρεται με τα πιο έγκωμιαστικά λόγια για τη νεαρή μουσική.

Ύστερα άπό διαγωνισμό για την έκπρσώπηση της Βιεννέζικης Σχο-λής στη Διεθνή Έκθεση Βρυξελλών το 1958, πάλι η Χρυσόχου έρχεται πρώτη. Παίζει μπρσά σε χιλιάδες άκροατές έργα των μεγαλύτερων Αύ-στριακών και Γερμανών μουσουργών. Η Κυβέρνηση του Βελγίου της άπο-νέμει Τιμητικό Δίπλωμα.

Μόλις περάτσε τις σπουδές της στην Άκαδημία με άριστα παμφε-φεί και κερδίζει το Βραβείο του Αούστριακού Κράτους, παίρνει τιμητική ύποτροφία άπό το Ι.Κ.Υ. Κι αρχίζει μία λαμπρή καριέρα στη Βιέννη. Δίνει άτομικά κονσέρτα. Συμπράττει ως σολιστ με διάφορες όρχήστρες. Παίζει για τις τηλεράσεις Αούστρας, Γερμανίας, Βελγίου, Αμερικής. Οι κριτικές είναι άτέλειωτοι ύμνοι για το παίξιμο, τη σχολή, το ταλέντο της νεαρής βιολιστριας.

Το 1960 έρχεται η Ίσμηνη Χρυσόχου στην Ελλάδα και παντρεύεται τον ποιητή, καλλιτέχνη και στέλεχος της Ραδιοφωνίας και Τηλεράσεως Γιώργο Κάρτερ. Το 1962 ιδρύει το Κουαρτέτο εγχόρδων του Δήμου Άθ-ηναίων, το όποιο διευθύνει ως πρώτο βιολί και κάνει άπειρες έμφωνίες στην πρωτεύουσα και στις έπαρχίες. Άπό το 1964 είναι καθηγήτρια του Ωδείου Άθηνών και Πειραϊκού Συνδέσμου. Άπό το 1961 παίζει ως σολιστ με όλες τις όρχήστρες της Ελλάδος. Λαβαίνει μέρος στα φεστιβάλ Άθη-νών, παίζει στην Τηλεράση, στους Ραδιοφωνικούς Σταθμούς. Δίνει τα-κτικά ρεσιτάλ βιολιού στην Ελλάδα και στο έξωτερικό.

Άπό το 1975, με την εύκαιρία των μουσικών εκδηλώσεων της Γλα-σκώδης, συμμετέχει στα Παγκόσμια Συνέδρια, όπου συζητούνται θέματα και προβλήματα, που άφορούν το βιολί, άπό τις μεγαλύτερες μουσικές φυσιολογίες του κόσμου. Παράλληλα διδάσκει στο Διεθνές Σεμινάριο Διδακταλίας βιολιού εις το όποιο διδάσκουν παγκοσμίως φήμες και κύρους παιδαγωγοί.

Έκπρσώπει επίσης την Ελλάδα κάθε χρόνο, ως μέλος του Παγκο-σμίου Συλλόγου Καθηγητών Έγχόρδων (Ε.Σ.Τ.Α.) στα συνέδρια στη Γερμανία, Έλβετία, Αούστρια.

Μέιας μας, Φλαύνας, Συμνιός, Νταραγατσι-άπης κ.ά. Διδάκτωρ ΔΗΜ. Ι. ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Στον ήμερησιο τύπο δημοσιεύτηκε ή παρακάτω έ-πιστολή που άφορά το έξαιρετικού ενδιαφέροντος θέμα του Έθνικού Μουσείου του Έλληνισμού της Ανατολής.

Άξιότιμε κ. Διευθυντά,

Όλοι αούτοι αι πρωτοβουλία και έξορμήσεις περί την προβολήν και διαφύλαξιν των στοιχείων άτινα συνθέτουν τον διαλάμψαντα πολιτισμόν του Έλληνισμού της Ανατολής, του κορμού αούτου του Γένους, είναι θεδαίως ήπαινετοί, σή-μερον μάλιστα, ύπερ πᾶσαν άλλην στιγμήν, έπιβεδλημένοι και ήπίκαιροι, όφείλονται δε συγχαρητήρια εις όσους έπι-μελούνται την προαγωγήν των, όπως προσφάτως ή Έστία Νέας Σμύρνης.

Άς μή λησμονείται όμως, ότι δεν άποτελούν αούτοι παρά άπλως συνιστώσας, μίας συνισταμένης προσπάθειας, αναληφθείσας ύπό των 32 Μικρασιατικών Ποντιακών και Θρακικών Όργανώσεων, ατινες ίδρυσαν πρὸς τοῦτο την Διασωματειακήν Ένωσιν, με σκοπόν την σύστασιν του Κρατικού Μουσείου του Έλληνισμού της Ανατολής, προ-οριζόμενου να συγκεντρώσῃ επί το αούτο, πλούσια τα στοι-χεία και τα τεκμήρια, τα μαρτυρούνα το πόσον περίλαμπρος ύπήρξε ο Έλληνισμός αούτος της Ανατολής, τόσον όλγρον δυστυχώς γνωστός εις τους σημερινούς Έλληνες, διδάσκον-τας, ότι δεν ύπάρχουν «χ α μ ε ν α ι» αλλά μόνον «ά-λ η σ μ ό ν η τ ο ι» πατρίδες.

Τότε, με την ίδρυσιν του Μουσείου τούτου, θα εύρουν την έμπρέπουσαν θέσιν των και αι πολύτιμοι συλλογαί του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, έργον μίας ολοκληρού ζωής του ζεύγους Μερλιέ, έφορευόμενου σήμερα ύπό Συμ-βουλίου άκρως έξεχόντων Έλλήνων, κατά πλειοψηφίαν μὴ μάλιστα Μικρασιατών, ατινες συλλογαί, ο ο δ ε π ο τ ε ι ε ω ρ η θ ε ι σ α ι, ήπικείται να στεγασθούν, μερίμνη του Έπουργείου Πολιτισμού και Έπιστημών εις το ύπό ανακαίνι-σιν, έκχωρηθέν παρὰ του Κράτους, κεντρικόν και πολυόροφον κτίριον επί της όδου Κυδαθηναίων 11.

Με πυρήνα το Κέντρον Μικρασιατικών Σπουδών προ-ορίζεται να προστεθούν προδευτικώς όχι μόνον αι συλλο-γαί της Ένώσεως Σμυρναίων αλλά και των λοιπών Προ-σφυγικών Όργανώσεων, προδήλως δε και εις περίσπτον θέσιν, και αι μετά τήσῃ έπιμέλειας και ζήλου συγκεντρώ-μενα τόσον παρὰ της Έστίας Νέας Σμύρνης όσον και των έπαρχιακών και άλλων Όργανώσεων συλλογαί.

Διότα πρέπει να γίνη πεποθήσις όλων όσοι συγκυμούν-ται και θερμαίνονται άπό την τόσον πατριωτικήν έπιθυ-μίαν προβολής του πολιτισμού των Έλλήνων της Ανατολής, ότι το έργον τούτο είναι πρωτίστως καθήκον και εθύνή του Κράτους, συνεπώς αι κατά μέρος προσπάθειαι είναι θεδαί-ως άκρως χρήσιμοι και άξέπαινοι, έπ' οδενί όμως λόγω έπιτρέπεται ν' άποδυναμύουν τυχόν το βασικόν αίτημα, πε-ρί μίας όπευθύνου Κρατικής μερίμνης, διά την ίδρυσιν του Μουσείου του Έλληνισμού της Ανατολής, κέντρου ένημερώ-σεως φρονιματισμού και έξορμήσεων των συγχρόνων Έλ-λήνων και των άπογόνων των.

Μετά πάσης τιμής

Μιχ. Άθ. Αναστασιάδης

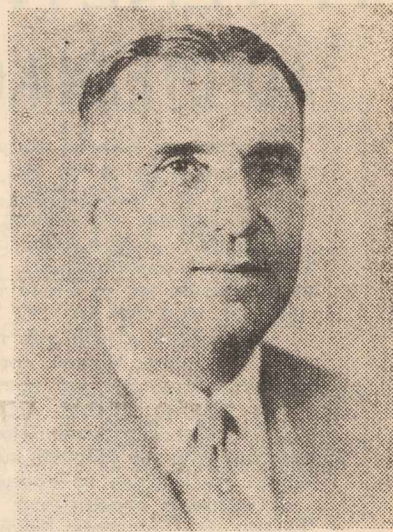
Καθηγητής Πανεπιστημίου Άθηνών

Πρόεδρος της Ένώσεως Σμυρναίων

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΗΣ ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ

Φίδια που γίναν τα μαλλιά μπρός στον άνείπατο καύμο και της πατρίδας ή φωτιά φλόγιζε τα ύγρά σου μάτια, να ιστορήσεις, έμελλε, τον τραγικό χαμό, της Σμύρνης που σ' άναζητάει στα έρμα μονοπάτια. Νίκος Τουτουντζάκης

Συμπληρώθηκε χρόνος (17.12.76) που μία έπιλεκτή φυσιολογία του Μικρασιατικού Έλληνισμού άλλ-λά και του Πανελληνίου, έφυγε άπό κοντά μας: Ο Χρήστος Σολομωνί-δης. Πενήνταπέντε τώρα χρόνια ο ύμνωδός αούτος της Σμύρνης, δεν έ-παμε άπό το ήμα των πνευματικών κέντρων της χώρας, που τιμητικά τον καλούσαν, να διαλαλεί τον πο-λιτισμό, τις όμορφες άλλ-ά προ-παντός την Έλληνικότητα της Μι-κρασίας. Έτσι ο Χρήστος Σολομω-νίδης γινόταν ο φορέας της Μικρα-σιατικής ιδέας, και ο διαλαλητής και διεκδικητής των άπεριγράπτων δικαιωμάτων της Ελλάδας πάνω στ' άγισμένα χώματα της χριστιανι-κής Ανατολής. Με τα 55 βιβλία του, άφαιρεμένα τα περισσότερα στη γενέτειρά του Σμύρνη, φιλοτέ-χνησε την πνευματική Κιβωτό του Μικρασιατικού Έλληνισμού, κλείνον-τας μέσα της ότι το λαμπρόν και αιώνιον, που δημιούργησε το Ιωνι-κό πνεύμα. Ο Χρήστος Σολομωνί-δης έφυγε άπό κοντά μας άφίνον-τας δυσαναπλήρωτο κενό στο χώρο των άλσημόνητων πατρίδων. Έφυ-γε ο άγαθός εύπατριδής, ο παρήγο-

ρος άγγελος εκείνων που συχνά κα-τάφευγαν κοντά του ζητώντας την πολύτιμη συμπαραστάσή του. Έ-φυγε άπό κοντά μας ο άκάματος δρομέας που άτένιζε αίσιόδοξα πρὸς το τέρμα για να παραδώσει στους έρχόμενους την πνευματική σκατά-λη, έπιδοφόρο σύμβολο προσδοκίας για την πολυπόθητη Έπιστροφή. Έφυγε άπό κοντά μας ο καλός φι-λος, άλλ-ά προ παντός ο α ν - θ ρ ω π ο ς. Κι' αούτον τον άνθρωπο άναθυμμάστε σήμερα με την έρετινή έπέτειο του θανάτου, άφαιρώνοντας τις λίγες αούτες γραμμές στη μνήμη του...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ο ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΗΣ ΚΑΙ Η ΣΜΥΡΝΗ

Με την πνοή σου έσθυσες κ' ή φωνή της Άμαζόνας Σμύρνης, τσάκισε στο γόνατο το βαρύν δαμασκινό σπαθί που θα λευτέρωνε την όρφνη Πατρίδα... Την έφερες πάνω άπ' τα κύματα του Αιγαίου όπως κρατά ο γαμπρός λειπάθυμη τη νύφη στην άγκάλη του. Την έλυσες, την άλλασες, συντρίμμι την άπόθσσες στην πιο άπάνεμη βαθιά γωνιά της καρδιάς μας.

Άνοιξες τα πέπλα να δούμε τις σκληρές μοχαιριές τα έγκαύματα στο τριφερό της σώμα. Άνοιξες τα θάλαρα να δούμε τη φρίκη της σφαγής, τη θλίψη του πικρού ξεριζώμο στα μάτια της. Την είδαν όλοι να έσχιζέ με τα νύχια της τα μάγουλα, να έκεκολλά τούφες — τούφες τα ξεμπλεκα μαλλιά, να σκούζει. Την είδαν όλοι να ξεπλώνει δίπλα του, να σταυρώνει τα χέρια, την όρα που σκέπαζε ή βαριά μαρμαρίνη πλάκα τα χείλη του τάφου. Άποκομμένη ή μ ε γ ά λ ο ς ν ο σ τ α λ γ ό ς. Τάφηκε μαζί του ή άλσημόνητη περιλήψη Σμύρνης. Τώρα μπορώ να πώ με συντριβή, άδελφια: Έχάθηκε πιά ή Πατρίδα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΕΤΣΟΛΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Τον περασμένο Νοέμβριο (28.11.77) ήγιναν στη Θεσσαλονίκη, στο προαύλιο του Θεαγνείου Νοσοκο-μείου τ' άποκαλυπτήρια της προτο-μής του διεθνούς φήμης καρδιολό-γου, Καθηγητού Άλεξάνδρου Συμε-ωνίδη.

Ο Άλεξάνδρος Συμεωνίδης, ως άναφέρεται, γεννήθηκε στην Κομοτι-νή, ή οικογένειά του όμως άπό τις άρχες του αιώνα μας, βρέθηκε στη Σμύρνη όπου ο πατέρας του Άλέ-ξανδρου Κωνσταντίνος Συμεωνίδης, Πόντιος, υπηρέτησε ως κρατικός Ια-τρός.

Ο Άλεξάνδρος Συμεωνίδης έζησε την προσχολική, παιδική και έφηβι-κή ήλικία του στη Σμύρνη και φοί-τησε στην εκεί περίωλυμη Εύαγγε-λική Σχολή. Έτσι γενέτειρα του Συμεωνίδη μπορεί να θεωρείται ή Κομοτινή, πνευματική όμως τρσός και παιδαγωγός, στάθηκε ή Σμύρ-νη.

Η οικογένεια Συμεωνίδη ύπήρξε μία άπό τις πιο έπιλεκτες της Ιω-νικής πρωτεύουσας. Στις συγχές

συγκεντρώσεις της παρευρίσκοντο, άνθρωποι των γραμμάτων και της έπιστήμης, μ' έπικεφαλής τον Μη-τροπολίτη Τραπεζούντας Χρυσάνθο, τον μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Άθη-νών, που ήταν συγγενής της οικο-γενείας.

Ο Καθηγητής Συμεωνίδης, μύ-στης της Έπιστήμης άφίερους δλό-κληρη την σταδιοδρομία του, στην έρευνα του καρκίνου, στην εξυμπρέ-τηση των συνανθρώπων του. Άνα-κάτισε και άναδημιούργησε το «Θε-αγνεϊόν» Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης που το κατέκτησε πρώτοτυπο κέντρο έρευνας του καρκίνου με διεθνή ακτι-νοβολία. Ο πρόωρος θάνατός του, στέφθηκε την έπιστήμη άπό ένα μύ-στη, την ελληνική κοινωνία άπό ένα άκάματο μέλος της, τον Έλληνα Ια-τρό άπό ένα θερμό συμπαραστάτη του.

Δίκαια ή Σμύρνη έθρήνησε τον θάνατο του Άλεξάνδρου Συμεω-νίδη, και συχνά, πολύ συχνά οι Συμ-ωνισοί και φίλοι του θα τον άνασα-λούν στη μνήμη τους ΝΙΚ. ΤΟΥΤ.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΟΥ “ΑΡΩΝΕΙΟΥ,,

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ

Παρουσία έκλεκτου κόσμου των γραμμάτων και επιστημών και πολλών μελών και φίλων της Ένώσεως Συμυρναίων, πανηγυρικά τελέσθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 1977, ώρα 7 το βράδι, στη μεγάλη Αίθουσα Τελετών της Στέγης της Ένώσεως, η τρίτη απονομή του «ΑΡΩΝΕΙΟΥ» Λογοτεχνικού Έπαθλου τών ετών 1975 - 76. Βραβεύθέντες, οι λογοτέχνες κ.κ. Παύλος Φλώρος και Γιώργος Πολιτάρχης, ο πρώτος για το διβλίο του «Σπορά δίχως θερισμό» και ο δεύτερος για το διβλίο του «Ο Έκδικητής».

Στήν αρχή μίλησε για το Έπαθλο ο Πρόεδρος της Ένώσεως Καθηγητής κύριος Μιχαήλ Άναστασιάδης και στη συνέχεια έδωσε τον λόγο στον λογοτέχνη και ποιητή κύριο Νίκο Τσιτουτζάκη, εισηγητή της Έπιτροπής Κρίσεως, που διάβασε την έκθεση και το πρακτικό της Κριτικής Έπιτροπής. Προηγούμενος, ο κ. Άναστασιάδης διάβασε έπιστολή του άθλοθέτη κυρίου Νικολάου Άρώνη, που, για λόγους υγείας, δεν μπόρεσε να παρευρεθεί στην τελετή.

Παρακάτω δημοσιεύουμε την έπιστολή του κ. Άρώνη και την Έκθεση της Έπιτροπής Κρίσεως:

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΘΛΟΘΕΤΗ Κ. ΝΙΚ. ΧΡ. ΑΡΩΝΗ

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι

Λυπούμαι γιατί λόγω ανεξάρτητοι από τη θέλησή μου δεν μ' αφήνουν να βρίσκομαι μαζί σας στην τελετή της τρίτης απονομής του λογοτεχνικού έπαθλου της Ένώσεως Συμυρναίων.

Από μακριά, χαίρετώ εγκάρδια την όμηγυρη και εύχαριστώ τον κύριο εισηγητή και τα μέλη της έπιτροπής κρίσεως, που τόσο πρόθυμα δέχθηκαν να προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους στη λειτουργία του έπαθλου.

Το ίδιο, εύχαριστώ το Διοικητικό μας Συμβούλιο για την οργάνωση της αποφινής τελετής, όσο και το φιλόμουςο άκροατήριο για την παρουσία του, και θερμάτα συγχαίρω τους δύο λογοτέχνες, τον κ. Παύλο Φλώρο και τον Κύριο Γεώργιο Πολιτάρχη που έτίμησαν η γνωμοδότηση της έπιτροπής και η σύμφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένώσεως.

Ιδιαίτερη χαρά θέλω να προσθέσω πώς αισθάνομαι για την επίβραβευση του διβλίου «Σπορά δίχως θερισμό» του αγαπητού μου Κυρίου Παύλου Φλώρου. Ο Κύριος Φλώρος, ένας από τους διακεκριμένους μοητές της Σχολής Άρώνη, τίμησε και τιμά με το έργο και τη δράση του τους δασκάλους του και τον Λυκειάρχη πατέρα μου, που έδειχνε ξεχωριστή τιμή και αγάπη στον Παύλο.

Με τη διάκρισή του στον πνευματικό έτουτον άγώνα έαποδίδει τροφεία εις τον διδάσκαλον» εις μνήμην του όποιου το έπαθλο, θεοπίστηκε και έδω κι' έφτα χρόνια, λειτουργεί.

Παρακαλώ, Κυρίες και Κύριοι, να δεχθήτε τις προσωπικές εύχές μου, για τα Χριστούγεννα και τον νέο χρόνο. Άν ποτέ να σταθεί το '78 χρόνος ειρήνης και δημιουργίας, χρόνος αξιολογήσεως της άγέραςτης μνήμης των πατρίδων μας, στα πλαίσια των κοινών επιδιώξεών μας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΩΝΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

«ΑΡΩΝΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ» ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1975 - 1976

Κύριε Πρόεδρε,

Άγαπητοί συμπατριώτες,

Άγαπητοί φίλοι της Ένώσεως Συμυρναίων,

Για τρίτη φορά συγκεντρωθήκαμε άποψε στην τελετή του «Άρωνείου έπαθλου» που ο άθλοθέτης Πρόεδρος της Ένώσεώς μας κ. Νίκος Άρώνης, καθιέρωσε εις μνήμην των γονέων του Χρήστου και Καλλιόπης.

Η κριτική έπιτροπή του έπαθλου, άποτελούμενη από τους λογοτέχνες Κυρίους: Άντρεά Καραντώνη, Τάσο Άθωνασιάδη, Ξενοφώντα Καρακάλο, Ήλεια Σιμόπουλα και τον όμιλούντα, και με γραμματέα τον κ. Νίκο Λαμπαδαρίδη συνήλθε στις 14 Νοεμβρίου στα Γραφεία της Ένώσεως σε τελευταία συνεδρίαση, για την τελική έπιλογή των έργων που υποβλήθηκαν και που κατά το άρθρο του διαγωνισμού επρέπει ν' αναφέρονται στη ζωή και τον πολιτισμό γενικά του Έλληνισμού της Άνατολής προ και μετά το 1922.

Από τα έργα που υποβλήθηκαν, η έπιτροπή ξεχώρισε εκείνα που πληρούσαν όλοκληρωτικά είτε και κατά κάποιο τρόπο τους δρους της προκηρύξεως.

Στα έργα αυτά θ' αναφερθούμε με γενικές γραμμές δίχως η κατά σειρά μνεία τους, να έχει όποιαδήποτε αξιολογική κατάταξη:

ΝΙΚΟΥ ΛΩΡΕΝΤΗ : «Η ΚΟΛΑΣΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΑΜΗΝΗΣ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΣ ΜΟΥ»

Με έντονη περιγραφή δραματικών καταστάσεων ο συγγραφέας συνθέτει το τραγικό χρονικό της αιχμαλωσίας του, κατά την Μικρασιατική Καταστροφή. Το χρονικό αυτό της αιχμαλωσίας έρχεται να συμπληρώσει παρόμοιες προσφορές δοκιμών συγγραφέων, όπως του Βενέζη, του Δούκα και λοιπών άλλων. Τα προσωπικά διώματα άποτελούν πολλές φορές παγίδες για ένα συγγραφέα, ο Λωρέντης όμως κατορθώνει με δεξιότητες ν' άποφυγή τους σκαπέλους αυτούς και ν' μας χαρίσει τελικά ένα μικρό ήμερολογιακό χρονικό που με το δίχως πλασιασμούς και περιτολογίες ύφους του, συγκινούν και αιχμαλωτίζουν τον άναγνώστη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΙΑ : «ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΠΥΡ»

Ύστερα από διάφορες ιστορικές αναδρομές στα μετά την πτώση της Κων)πόλεως κινήματα και κατά την επανάστασιν του 1821 στην τουρ-

Ό Εισηγητής της Έπιτροπής Κρίσεως του «Άρωνείου Έπαθλου» λογοτέχνης κ. Νίκος Τσιτουτζάκης διαβάζει το πρακτικό της Κριτικής Έπιτροπής.

κοκρατούμενη Σμύρνη ο συγγραφέας μας περιγράφει την άπελευθέρωσή της Σμύρνης στα 1919 και την καταστροφή της το 1922.

Ιδιαίτερα σε ήμερολογιακή μορφή ζωντανεύει τις τελευταίες ήμέρες της καταστροφής από τις 13 Αύγουστου ως τις 4 Σεπτεμβρίου 1922.

Τεκμηριωμένο το διβλίο αυτό, πλημμυρισμένο από νοσταλγία για την άναπάντοχη καταστροφή γίνεται ο φορέας της διαμαρτυρίας προς τους Μεγάλους Ένόχους του Μικρασιατικού Δράματος.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΣΙΑΝΗ : «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΠΑΘΑΡΗΣ»

Με την εύσυνεδητή και έπιμελημένη εργασία του για ένα άλλο διδάσκαλο του γένους, του ποιητή Ήλία Τανταλίδη, ο κ. Κασιάνης μας προσφέρει τώρα και μίαν άλλη μονογραφία άναφερομένη στο Φαναριώτη διδάσκαλο και ποιητή Άνδρεά Σπαθάρη «άληθινό στρατιώτη των Γραμμάτων», όπως τον άποκαλούσαν οι σύγχρονοί του, που γεννήθηκε το 1837 και πέθανε το 1901.

Η μελέτη αναφέρεται στην σταδιοδρομία του Σπαθάρη, τα διδαχτικά του συγγράμματα, τις τιμητικές διακρίσεις και εκδηλώσεις γι' αυτόν, την περιγραφή του θανάτου του και τους τελευταίους νεκρώσιμους άποχαιρετισμούς.

Άκολουθεί σύντομη άνάλυση του ποιητικού έργου του Σπαθάρη, παράθεση ποιημάτων του, που πολλά άπ' αυτά δημοσίευσε με το ψευδώνυμο «Άπόδημος». Η μονογραφία αυτή για το Σπαθάρη αναφέρεται και στις μεταφράσεις του πάνω στους άρχαιους συγγραφείς καθώς και σε ένους ποιητές με πρόχουσα θέση τον Σίλλερ.

Μελέτη εύσυνεδητή, με άρτια άρχιτεκτονική διάταξη της όλης ύλης προσθέτει στο ένεργητικό του συγγραφέα και μίαν άλλη δοκιμή συγγραφή.

ΝΙΚΟΥ ΜΗΛΙΩΡΗ : «Ο ΠΑΛΑΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ»

Ανάπτυα της παλιάς γνωστής μονογραφίας του Νίκου Μηλιώρη για το «Τραγούδι των Προσφύγων» του Κωστή Παλαμά και την περιλάλητη Άνατολή του. Ο κ. Μηλιώρης αναφέρεται παράλληλα και σ' άλλα ποιήματα του ποιητή για την Μικρασιατική καταστροφή.

Παραθέτει άκόμη γνώμες των κριτικών της εποχής όπως του Κλέωνα Παράσχου, του Άλκη Θρύλου, του Άρίστου Καμπάνη, του Κων)νου Τάσου, του Λίνου Πολίτη για το θρήνο του Παλαμά στον άδελφο του '22. Γραμμένη με το γνωστό έπάγωγο ύφος του συγγραφέα προκαλεί το ενδιαφέρον του άναγνώστη.

ΣΙΤΣΑΣ ΚΑΡΑΪΩΣΚΑΚΗ : «ΤΟ ΛΕΒΕΝΤΟΠΑΙΔΟ ΤΗΣ ΑΣΠΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ»

Η συγγραφέας μας είναι γνωστή και από άλλα της έργα Μικρασιατικού περιεχομένου. Στο καινούργιο της διβλίο «Το λεβεντόπαιδο της άσπρης θάλασσας», βιογραφεί το Βασίλη Σκορδομπέκη, τη δράση του κατά την επανάσταση του 1821, τη μύηση του στη Φιλική Έταιρεία, την καταπολέμηση και την καταστροφή Τουρκικών άρμάδων άπ' αυτόν και τέλος την άναγνώριση του Σκορδομπέκη από την Έθνικην κυβέρνηση της Έλλάδος ως Έθνικού ήρωα. Παράλληλα με τη βιογραφία του ήρωα, δίνεται η εύκαιρία στη συγγραφέα να περιγράψει την άτιμωσφιρα που έπικρατούσε κατά την προεπαναστατική εποχή στη Σμύρνη και ιδιαίτερα στην πατρίδα του Σκορδομπέκη, στο Αϊβαλί.

Έπίσης στο διβλίο της η Καραϊσκάκη αναφέρεται στους διωγμούς των χριστιανών κατά την εποχή εκείνη, στη δράση της Φιλικής Έταιρείας στη Σμύρνη, τη μύηση του Ιατρού Ναούτη και της γυναίκας του (που υπήρξε η πρώτη και μοναδική γυναίκα, μέλος της Φιλικής Έταιρείας) και τέλος στους άγώνες πολλών προυχόντων και έπιλεκτών Συμυρναίων, και Αϊδαλιωτών που ήθικα και υλικά συνέβαλαν στην έπιτυχία του άγώνα.

Μας περιγράφει άκόμα η Καραϊσκάκη στο διβλίο της το Ρεμπελιό της Σμύρνης, την έπίσκεψη σ' αυτήν των φιλικών Τσακάλωφ και Κούμα που με την παρουσία τους στην Τουρκοκρατούμενη Ίανία άναπτέρωσαν το πατριωτικό πνεύμα των κατοίκων της.

Άφήγηση χαρακτηρίζει το έργο της ή κ. Καραϊσκάκη. Παρ' όλα αυτά το διβλίο της έχει τα γνωρίσματα ενός καλά συγκροτημένου μυθιστο-

ρήματος. Άρχιτεκτονική, πλοκή, άδρα διαγραφή των ήρώων της, λυρική περιγραφή καταστάσεων και γεγονότων.

Άν ήθελε ν' άναφερθεί κανείς και στις άδυναμίες του έργου θα μιλούσε για μία κάποια δυσκινησία στη ροή του μυθιστορήματος που εξαντλείται στα δυο - τρίτα περίπου δίχως να άποκτήσει το έργο τον άπαιτούμενο ρυθμό του. Άκόμη και κάποιο πλάτυσμα και ρητορία στο διάλογο και που και που και μία χαλαρότητα.

Όμως παρ' όλες τις κάπως αούτηρες παρατηρήσεις, το «Λεβεντόπαιδο της άσπρης θάλασσας» δεν παύει ν' άποτελεί ένα πραγματικό άπόκτημα, μία πολύτιμη συμβολή στη Μικρασιατική πεζογραφία.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΡΟΒΑ : «ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΧΤΥΠΟΥΝ ΟΙ ΚΑΜΠΑΝΕΣ»

Άναμνήσεις από διώματα του συγγραφέα στον τόπο που γεννήθηκε, συνθέτουν το μικρό αυτό χρονικό μνήμης και άναπόλησης.

Παραδόσεις οικογενειακές, ήθη και έθιμα περιγράφονται με τρόπο συγκινητικό και φέρνουν στη μνήμη την άνεπανάληπτη και χαρισάμενη εποχή που ζήσαμε έμείς και οι πρόγονοί μας στα χώματα της χριστιανικής Μικρασίας. Βέβαια το έργο δεν συνθέτει ένα σύνολο ένιαίο που θα μπορούσε να το κατατάξει κανείς σε μία όρισμένη μορφή λόγου.

ΚΟΥΛΗ ΚΑΣΗ : «ΕΝΑΣ ΑΔΕΡΦΟΣ ΗΛΙΟΣ»

Είναι η ιστορία του μικρού όρφανου Κέρη, ενός χωριατόπαιδου μ' έμφυτη την έφεση για πρόοδο και πνευματική άνοδο.

Στις σελίδες του διβλίου περιγράφεται η κατάταξη του ήρωα στο στρατό, ύστερα από όλιγόχρονη εκπαίδευση και η άποστολή του στο Μικρασιατικό μέτωπο. Σε προσπάθειά του να μεταφέρει μήνυμα στο Σύνταγμα για τον κινδυνεύοντα λόγο του, τραυματίζεται βαρύτατα, περνάται από έντοπιο χριστιανό και φυγαδεύεται έπιστρατεύοντας άναίτηρος στην πατρίδα του.

Γραμμένο με κάποια φιλοσοφική διάθεση το έργο αυτό έντυπωσιάζει τον άναγνώστη με τον ανθρώπινο πόνο και τη πλημμυρισμένη από φυσιολατρεία σελίδες του που λυρικά μας περιγράφει.

ΑΝΤΩΝΗ ΣΧΙΝΑ : «ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΙ ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΕΙΡΗΝΗΣ»

Άφηγήσεις από άναπολήσεις της μητέρας του συγγραφέα για την Μικρασιατική καταστροφή. Άναφέρεται στην καταφυγή της οικογενείας του στην Άμερικανική άάση Μερινλήη τις τραγικές εκείνες ήμέρες, και την έπίδραση της σε Γαλλικό πλοίο που τους μετέφερε στον Πειραιά. Έπεισοδιακά ο συγγραφέας στο διβλίο του περιγράφει τα ταγκαλικά της Σμύρνης και άλλες σελίδες είναι άφιερωμένες σε μικρά άνήγηματα Μικρασιατικού περιεχομένου.

Στο τέλος παραθέτει ένα πολύστιχο ποίημα με τον τίτλο: «Μήνυμα αγάπης και ειρήνης».

Στο έργο αυτό ο άναγνώστης διαπιστώνει την προσπάθεια του συγγραφέα ν' άναβίωση καίμους και πόνους για τη Μικρασιατική καταστροφή.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΑΓΓ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ : «ΔΙΑΚΡΙΘΕΝΤΕΣ ΤΟΥ ΞΕΠΡΙΖΩΜΕΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ»

Βιβλίο μόχθου και έρευνας που προβάλλει και υπογραμμίζει με τρόπο έντυπωσιακό τους μετά την καταστροφή του '22 ξεριζωθέντες πρόσφυγες της Μικράς Άσίας, του Πόντου, της Άνατολικής Θράκης, και Κων)πόλεως. Και που έπιτυχώς σταδιοδρόμησαν στην έλευθερη Πατρίδα σ' όλους τους τομείς: έπιστημονικό, καλλιτεχνικό, έμπορικό, βιοτεχνικό. Άντι πάσης άλλης κριτικής άρκούμεθα στον πρόλογο του Β' τόμου του έργου που έγραψε ο άλησμόνητος φίλος όλων μας ο Χρήστος Σολομωνίδης (και μία που γίνεται μνεία του φιλάτου όνόματος υπενθυμίζομε πώς προχτές έκλεισε χρόνος που έφυγε από κοντά μας ο Χρήστος Σολομωνίδης. Ο Χρ. Σολομωνίδης που υπήρξε από τους ιδρυτές της Ένώσεως Συμυρναίων και έπίλεκτον μέλος της, άράσει και έτίμησε πολλές φορές το όημα τοιτο με τη φωτεινή παρουσία του. Θερμάς παρακαλώ άς άφιερώσουμε λίγες στιγμές άναπόλησης στη μνήμη. (Έπακολουθεί όλιγόλεπτη σιωπή). Εύχαριστώ. Έπανερχόμεθα και πάλι στο διβλίο του Χρυσόστομου Θεοδωρίδη. Γράφει λοιπόν ο Χρήστος Σολομωνίδης γι' αυτό: «Τι μόχθος, τι χρόνος, πόση έπιμονή και όπομνη και τι φλόγα ψυχική και νοσταλγική διάθεση και πάθος, για να πραγματοποιηθεί το έπίτευγμα αυτό. Θαυμάζει κανείς την έπιμελεια, την εργατικότητα, το ζήλο και τον ένθουσιασμό του συγγραφέα να συγκεντρώνει τόσες πληροφορίες, τόσες μαρτυρίες, και τόσες πηγές για ένα έκαστο που διακρίθησαν στην έλευθερη Πατρίδα.

Ο Χρυσόστομος Θεοδωρίδης υπήρξε η εργατική μέλισσα που δεν άησε ούτε σταγόνα νεκταρος, ούτε κόκκο γύρεως, που να μην είχε συλλέξει, συγκεντρώσει και έναποθέσει εις την συγγραφική του κυψέλη.

Το διβλίο του Θεοδωρίδη δεν είναι μόνο αξιόλογη πνευματική εργασία και συμβολή, αλλά είναι προπαντός εθνικής και του άνηκει μεγάλη τιμή κι' έπαινος ιδιαίτερος».

Σ' όλα τα παραπάνω του άλησμόνητου φίλου, έμείς δεν έχουμε να προσθέσουμε παρά το ό,τι ο κ. Χρυσόστομος Θεοδωρίδης γράφει υποθήκη στο Έπαθλο με το πολύμοχθο έργο που συνεχίζει και που ο τέταρτος τόμος του κυκλοφορεί σε λίγο.

ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - ΜΟΥΣΙΟΠΟΥΛΟΥ : «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΞΕΝΕΙΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ»

Πηγές για τη συγγραφή της μελέτης στάθηκαν τα έγγραφα του Ιστορικού Άρχειού του ύπουργείου των έξωτερικών και οι πρόσκεινες άναφορές από την ταυροκρατούμενη Θράκη, την εποχή του 'Θωκος.

Στις σελίδες του έργου αυτού υπογραμμίζεται η συμβολή των πρώτων Έλληνικών Προξενείων στον Έλληνισμό της Θράκης, που με το πολύπλευρο έργο τους προστάτησαν και καθοδήγησαν τον υπόδουλο Έλληνισμό για να πραγματοποιήσει την οικονομική και πολιτιστική άλματώδη άνοδο του από τον 19ον αιώνα και μετέπειτα.

Πλούσια διβλιογραφία συμπληρώνει τις σελίδες του έργου που όπως προκύπτει από την έπιστομένη μελέτη, χρειάστηκε μόχθος πολής και έπι-

μον άναδίφηση στα οικεία άρχεία για τη συγγραφή του.

Είναι λυπηρό που το πολύτιμο αυτό έργο δεν έμπίπτει στο πνεύμα των διατάξεων του έπαθλου.

ΚΩΣΤΑ ΧΙΩΤΑΚΗ : «Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΛΤΟΥ ΚΑΙ ΜΙΑΣ ΧΛΑΙΝΗΣ»

Σειρά από καλογραμμένα διγηήματα, ήθογραφικής πολλές φορές μορφής, που τα περισσότερα αναφέρονται στον καιρό της Γερμανικής κατοχής στην Κρήτη.

Μόνο ένα ή «Πρόσφυγιά» αναφέρεται στη Μικρασιατική καταστροφή και περιγράφει τις περιπέτειες μίας μητέρας με δύο παιδιά που διασώθηκαν από τον άδελφο του '22 και κατέφυγαν στην Έλλάδα.

Κάθε προσπάθεια για έπίδωση στην έλευθερη πατρίδα στάθηκε μάταιη και τελικά ή μάνα θα ζητήσει τη λύτρωση στον τραγικό θάνατο της ατακτοίας.

ΚΩΣΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΝΟΠΟΥΛΟΥ : «ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ»

Είναι το μόνο θεατρικό έργο που υποβλήθηκε στον διαγωνισμό, μάλιστα δακτυλογραφημένο. Η υπόθεσή του έκτυλίσσεται στην Σμύρνη τις μέρες της καταστροφής και μετέπειτα στην Έλλάδα. Είναι ή ιστορία μίας πολυμελούς οικογενείας που καταφέρει με χίλιους δύο κινδύνους και χωρισμένη σε δυο τμήματα, να διασώβει και να καταφύγει στην Έλλάδα όπου ξαναγαμώνουν και γεμάτοι από αίσιοδοξία ρίχνονται στη βιοπάλη για έπίδωση.

Στην πορεία του έργου παρεμβάλλονται σκηνές από τη συνάντηση του Μητροπολίτη Χρυσόστομου με τον αίμυσταγή Νουρεντίν και γίνεται άναφορά στον τραγικό του θάνατο.

Το έργο παρ' όλη την άγαθή πρόθεση του συγγραφέα δεν μπορεί να πεί κανείς πώς καρποφόρησε. Έχει τα προτερήματα αλλά και τα έλαττώματα ενός πρωτολείου. Έλλειψι κεντρικού πυρήνος, διαγραφή χαρακτήρων, θεατρικής γλώσσας. Τα γεγονότα. και οι καταστάσεις δεν εκτυλίσσονται επί σκηνής, άφ η γ ο υ ν τ α ι. Είναι ένα θεατρικό έργο άσπρόνηλο, δίχως τον κεντρικό ήρωα, «έπίπτεδο» για να μεταχειριστούμε το θεατρικό όρο.

Όμως παρ' όλα αυτά πρέπει να έπαινεθεί ή προσπάθεια του συγγραφέα που συγκινήθηκε και φλογίστηκε από το δράμα της Μικρασιατικής καταστροφής. Και μάλιστα άφου όπως πληροφωμεθα δεν έχει και την τιμητική ιδιότητα του πρόσφυγα.

Εύχόμαστε ή νέα του θεατρική προσπάθεια να καρποφορήσει και να μας χαρίσει στο μέλλον ένα δοκιμο έργο που με τα θεατρικά προσόντα που διαθέτει πιστεύουμε ότι μπορεί να το καταρβώσει. Και με την εύκαιρία του θεατρικού αυτού έργου άς μας έπιτραπεί Κυρίες και Κύριοι να διατυπώσουμε και την άκόλουθη άπορία:

Όπως είναι γνωστό σημαντική υπήρξε η συμβολή της Έλληνικής λογοτεχνίας ιδιαίτερα στον τομέα της πεζογραφίας και της ποίησης στο δράμα της Μικρασιατικής καταστροφής.

Στο θεατρικό τομέα όμως η συμβολή της δεν υπήρξε άνάλογη, άνυπαρκτη θα λέγαμε. Δεν γράφτηκε ως τα τώρα ούτε ένα θεατρικό έργο για τον Μικρασιατικό άδελφο. Άληθινή και όδυμη διαπίστωση.

Που άραγε να όφειλεται το φαινόμενο αυτό;

Είναι ένα έρώτημα που συχνά αναδύει στα χείλη και που ως τα σήμερα δεν δόθηκε ή εύλογη άπάντηση.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΑΡΧΗ : «Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ»

Νουβέλλα θα μπορούσε να χαρακτηριθεί το έργο αυτό και όχι μυθιστόρημα όπως το χαρακτηρίζει ο συγγραφέας.

Στις σελίδες του περιγράφεται η άτιμωσφιρα της Σμύρνης που έπικρατούσε τις τελευταίες ήμέρες προ και μετά την καταστροφή.

Ο Άρδανης, ο ήρωας του έργου έπιστρέφει από το μέτωπο με την άπόφαση να παραμείνει στην πατρίκη γή ως εκδικητής άφου διασώσει προηγούμενος την οικογένειά του επιδιώκοντας την στα καρδιά για την Έλλάδα.

Υπάρχουν στον «έκδικητη» σελίδες πλημμυρισμένες από συγκίνηση και τρυφερότητα για τον άνθρωπο, άλλα και μερικές κάπως αβυσσικές εις βάρος της άληθοφάνειας του έργου.

Ο συγγραφέας με την τελευταία φράση του Άρδανη οι άνθρωποι χάνονται, η Σμύρνη θα ξαναγίνει...» ύψώνει τον ήρωα του σύμβολο προσδοκίας για την άφανισμένη πατρίδα.

ΠΑΥΛΟΥ ΦΛΩΡΟΥ : «ΣΠΟΡΑ ΔΙΧΩΣ ΘΕΡΙΣΜΟ»

Η υπόθεση του έργου έκτυλίσσεται στις άρχες του αιώνα μας και φτάνει ως την Μικρασιατική καταστροφή.

Ο συγγραφέας περιγράφει τις περιπέτειες μίας οικογενείας και μέσα από αυτά τα ήθη και τις συνθήκες του Μικρασιατικού Έλληνισμού της εποχής εκείνης. Αναφέρεται επίσης στην οικονομική και κοινωνική του διάβρωση και άκμη, ζωντανεί τα εθνικά γεγονότα και έξάγει το πατριωτικό φρόνημα των Μικρασιατών.

Έτσι, παραστατικά μέσα από τις σελίδες της «Σποράς δίχως θερισμό» μας δίνονται στοιχεία πολύτιμα και πληροφωρη για τη ζωή των Μικρασιατών με τους καύμους, τις χαρές, και τις προσδοκίες τους, δημιουργώντας μ' ένα τρόπο έναργη, πολυσύνθετο πίνακα ενός τμήματος του Έλληνισμού που άνηκει πιά στην ιστορία.

Κυρίες και Κύριοι,

Η Κριτική έπιτροπή του «Άρωνείου» έπαθλου κατόπιν έπιστομένης κρίσεως και διεδοικής συζητήσεως πάνω στα έργα που υποβλήθηκαν.

Αποφασίζει :

Άπονέμει το «Άρωνείο» έπαθλο κατά το ήμισυ στο έργο του κ. Παύλου Φλώρου «Σπορά δίχως θερισμό» και κατά το άλλο ήμισυ στον «Εκδικητή» του κ. Γιώργου Πολιτάρχη και συγχαίρει τους βραβευθέντας.

Εύχαριστεί επίσης τους συγγραφείς που έλαβαν μέρος στο άγώνισμα, τιλοτίζοντας με τις έπιλεκτες σελίδες τους τη Μικρασιατική Βιβλιογραφία

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

11 άφηγήματα Έλλήνων Μικρασιατών Προσφύγων όπως τα κατέγραψε ο συνεργάτης του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

ΕΡΜΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Τα παρακάτω 11 αφήγηματα, που στηρίζονται στην Προφορική Παράδοση, τα πήρα κατά καιρούς, σαν μόνιμος συντάκτης του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών (Ίδρυμα Μέλπω Μερλιέ), από το στόμα προσφύγων Μικρασιατών, άπλων ανθρώπων του λαού, και τα κατέγραψα πιστά, όπως ακριβώς μου τα είπαν, χωρίς να προσθέσω τίποτα.

Αυτό δέβαια δεν αποκλείει και το προσωπικό ύφος του συγγραφέα, που, όσο και να θέλει να το κρατήσει απρόσωπο, μολταυτα τον προδίδει...

Τό σταχυολογημένο αυτό ύλικό αναφέρεται σε θέματα Ίστορίας, όπως τα έχουν άκουσει αλλά και τα έχουν ζήσει οι ίδιοι οι άφηγητές.

Ο γεωγραφικός χώρος όπου διαδραματίζονται τα γεγονότα είναι ή Ίωνία και ή Μυσία, Έπαρχιες της Μικρασίας που έντάσσονται στα Δυτικά Παράλια.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Άφηγείται ο υπάλληλος της Εύαγγελικής Σχολής

ΜΙΧΑΗΛ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

Τραγικό θέαμα παρουσίαζε ή Σμύρνη τις τελευταίες μέρες της, πριν την καταστροφή. Χιλιάδες κόσμος είχε πλημμυρίσει την παραλία. Έδλε-τες εκεί Ρωμιοί, Άρμενίηδες, Τούρκους, Γύφτους να τρέχουν σαν τη μονασμένη θάλασσα πότε δεξιά, πότε αριστερά, να σπρώχνει ο ένας τον άλλον, να μπερδεύονται άνθρωποι με τα ζώα, γυναίκες, άντρες, γέροι, παιδιά, με τα βόδια τους, τις κατσίκες τους, τα γαϊδούρια τους.

Ήταν πρόσφυγες που είχαν έρθει από το έσωτερικό. Οι μόν φοβούνταν τους στέτες και τον τουρκικό τακτικό στρατό, οι άλλοι φοβούνταν τα έλληνικά στρατεύματα που υποχωρούσαν.

Κατά το δρόμο έβγινε στη γειτονιά μας σύσκεψη. Πολλοί λέγανε να μη φύγουμε, γιατί ο Κεμάλ θάρρει, λέει, με το γάντι. Δεν πρόκειται να περάσουν οι Τούρκοι τους Χριστιανούς, ούτε να βάλουν χέρι στις περιουσίες τους. Άλλοι παρακαλούσαν να φύγουμε για να σωθούμε. Αυτά προ-τού ακόμα φανούν οι Τούρκοι.

Την άλλη μέρα πάλι στην Εύαγγελική Σχολή όπου δούλευα, για να δώ τι γίνεται εκεί. Ψυχή δεν υπήρχε. Ήταν μόνον ο γραμματέας της Σχολής και ο ταμίας. Φαίνεται, είχαν πάει εκεί για να πάρουν τα έπισημα έγγραφα ίσως και τα χρήματα της κάσας. Τους ρωτάω για την κατάσταση και μου άπαντάνε: «Κύριε Άβραμίδη ούτε δουλειά υπάρχει, ούτε χρήματα... Ο σώζων εαυτόν σωθήτω! Μόνον ο Θεός ξέρει, τι τύχη μας περιμένει...».

Γύρισα σπίτι μου λυπημένος, του θανάτου. Άγκάλιασα την καλή μου γυναίκα και της είπα τα νέα. Ύστερα άρπαξα σαν τρελλός στην άγκαλιά μου το άθωο κοριτσάκι μου και κλαίγοντας το φιλούσα άδιάκοπα.

Ύστερα από 2 - 3 ήμέρες, προτού οι Τούρκοι κυριεύουν τη Σμύρνη, όλοι οι κάτοικοι άπ' τα περίχωρα για άσφάλειά τους, γύρεψαν άσυλο σε γνωστά τους σπίτια στις κεντρικές συνοικίες, χωρίς να ξέρουν τι τους περιμένει.

Από παντού έρχονται φριχτές ειδήσεις για φόνους, διασμούς, σφαγές και κρεμάλες. Κ' έμεινε είμαστε σαν τρελλοί.

Πήρα την οικογένειά μου και πήγα σ' ένα γνωστό μου Φράγκικο σπίτι στην όδo Ρόδων. Ήταν μέρα Δευτέρα, 29 Αυγούστου. Κατά τα μεσάνυχτα μ' ά συντάραξε ένας δυνατός κρότος. Οι Τούρκοι είχαν άνατινάξει το καμπαναριό της Άγίας Φωτεινής. Κι' ήταν αυτό με πάμπολλες καμπάνες. Όλη τη νύχτα συνεχίζονταν οι άνατινάξεις οπτιτών και μεγάρων.

Στό μεταξύ, πληροφορηθήκαμε τη σφαγή του Μητροπολίτη Χρυσοστόμου και των Δημogerόντων. Οι λεηλασίες συνεχίζονται: πιά συστηματικά. Μια νύχτα, αυτοί που μ' ά φιλοξενούσαν είπαν ότι άρχισε ο έμπτρ-σμός της Σμύρνης. Θά φύγουμε και θά μ' άφήσουν στην τύχη μας. Και

συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στην πνευματική άκτινοβολία των άλη-σμώντων Πατριδών.

Τέλος ευχαριστέ όλους Ύμ' άς, Κυρίες και Κύριοι, που με την παρ-ουσία σας τιμήσατε και άραίσσατε την άποψήν μου.

Έν' Αθήναις ή 14 Οκτωβρίου 1977

Τ ά μ έ λ η

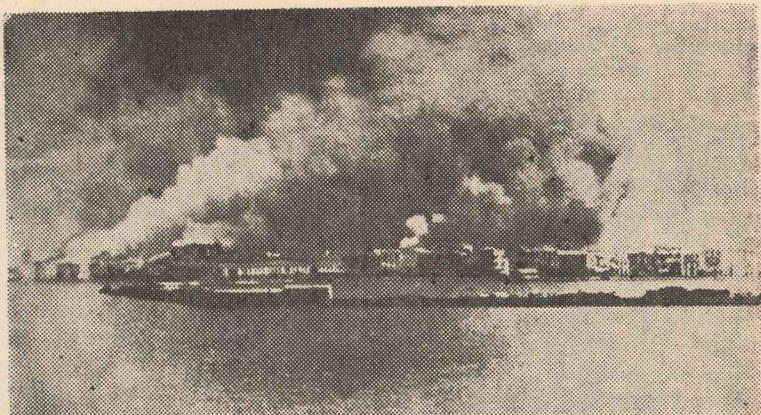
Άντρεας Καραντώνης, Τάσος Άθανασιάδης, Ξενοφών Καρακάλας

Ήλίας Σιμόπουλος, Νίκος Τσικουντζάκης

Ο Γραμματέας

Νίκος Λαμπραδριδής

Τέλος ο Πρόεδρος κ. Άναστασιάδης παρέδωσε στον παριστάμενο από τους δραπευθέντες κ. Πολιτάρχη το έπαπλο (10.000 δρχ.) μετά το σχε-τικό διπλώματος επί χάριτου περγαμινής, του κυρίου Φλώρα μη προσελ-βόντος στην τελετή λόγω καλύμματος.

Ή Σμύρνη στις φλόγες την ήμέρα της καταστροφής της.

άναχώρησαν άμέσως στο Βουτζά, για να κρυφτούν στα σπίτια των εκεί Καθολικών συγγενών τους.

Κατά τα ήμερώματα οι Τούρκοι έμπρηστές πλησίασαν το Φράγκικο σπίτι όπου μέναμε. Τότε, τυχαία, πληροφορηθήκαμε ότι στην ένορία όπου ήταν το σπίτι μας, δεν είχε προχωρήσει ακόμα ή πυρκαγιά. Έγκαταλείνα-με άμέσως το φιλόξενο σπίτι και τρέξαμε στο δικό μας.

Τό σπίτι μας το δρήκαμε άνοιχτό. Βρισκόταν εκεί μια προσφυγική οικογένεια. Ήταν κολλοί άνθρωποι από τα Σώκια. Την άλλη μέρα κατά τις 9 το πρωί, άνοιγει ή πόρτα και μπαίνουν τρεις Τούρκοι στρατιώτες και ένας καθολικός άξιωματικός.

Λέει της γυναίκας μου ο άξιωματικός να του δώσει χρυσές λίρες: «Άλ-τιν παρά τσικάρ». Μην ξέροντας τούρκικα ή γυναίκα μου, δεν άπαντούσε. Θυμώνει τότε ο άξιωματικός και την άπειλει με τό σπαθί του.

Τότε εγώ πήρα το λόγο και του μίλησα φαρσι τούρκικα. Ή γυναίκα μου έπειθεί δεν ήξερε τη γλώσσα σάπαινε. Λέω του άξιωματικού: «Πρώτα άπ' όλα, καλώς ήρθατε στο φτωχικό μου. Χαίρω πολύ, γιατί όπωσ κατα-λαβαίνω κατ'άγασα από την πατρίδα μου την Κασάρεα. Έγώ είμαι ένας φτωχός εργάτης και χρυσές λίρες δεν έχω, ούτε στ' όνειρό μου τις έχω δει».

Άνοιγω το πορτοφόλι μου και του δείχνω τις 35 πεαγκανόντες.

Ο Τούρκος άμέσως μολάκωσε. Έδωξε τους στρατιώτες του και άρ-χισε να λέει διάφορα για την πατρίδα μας Κασάρεα. Μιλούσε με νοσταλ-γία και αγάπη γι' αυτήν. «Μην με παρεξηγείς πατριώτη, μου λέει. Έμένα που με βλέπεις, έχω πολύν καιρό χωρίς χαρτζιλίκι, χωρίς καπνό, γι' αυτό. Γι' αυτό μούρθε να κάνω έκδιασμούς...». Και άφού ήπιε τόν καφέ που του προσέφερα, με παρεκάλεσε να του δώσω ό,τι εύχαρίστηση είχα άπ' τα λεφτά μου. Έγώ τότε του πρότεινα το πορτοφόλι μου και τον παρακάλεσα να πάρει όσα θέλει. Πήρε μόνον 25 παγκονόντες, άφήνοντάς μου τις δέκα, και έφυγε χαιρετώντας φιλικά. Ύστερα για 48 άρες άλλος Τούρκος πολί-της ή στρατιωτικός δέ μ' άς ένόχλησε. Νομίσανε οι άφελείς ότι τό κακό υποχωρεί.

Άλλοίμονο, ήταν τρομερή άταπιάτη. Ξάφνου άκούγεται δυνατός κρό-τος σε άπόσταση 100 μέτρων. Άνεβήκαμε στην ταράτσα από σπιτιού μας και είδαμε ότι οι Τούρκοι είχαν άνατινάξει μια γειτονική ταβέρνα. Και συνέχισαν, οι φλόγες πλησίαζαν στα σπίτια μας.

Ξάφνου άκούμε μια φωνή, «Γείτονοι, οι Τούρκοι μ' άς μπλοκάρουν για να μ' άς κάψουν ζωντανούς! Να φύγουμε όλοι στην πλατεία Σιδηροδρόμου του Αϊδινίου, για να σωθούμε».

Όλη ή γειτονιά, πάνω - κάτω διακόσιες ψυχές, κυθήκαμε στο δρόμο άρπάζοντας ο καθένας ό,τι πρόχειρο βρέθηκε, τρέξαμε προς την πλατεία. Δέ θυμάμαι, πόσες μέρες κάτσαμε εκεί, πράγμα ό,τι βρισκόμα.

Όλη τη νύχτα σκεπτόμουν που να πάω να κρυφτώ, για ν' άσφα-λιστώ και περιποιηθώ με το άρρωστο παιδί μας. Ξαφνικά θυμήθηκα ότι στην άκαυτη περιοχή της Σμύρνης είχα ένα γνωστό σπίτι. Τράβηξα κα-τευθείαν εκεί. Στο σπίτι αυτό είχαν καταφύγει και άλλοι πολλοί και δι-σκολοεύτηκαν να μ' άς βολέψουν. Εκεί δεν έμεινα πολύν καιρό, προσπαθούσα να φύγω με κάθε τρόπο άπ' τη Σμύρνη.

Τέλος, στις 12 Σεπτεμβρίου, με πολλές προφυλάξεις, για να άπο-φύγουμε τα τούρκικα περίπολα, καταφέραμε να φτάσουμε σ' ένα καταπα-λισμό κοντά στην άποβάθρα. Την άλλη μέρα το πρωί πλησιάζουμε τα κάγκελα του λιμανιού και περιμέναμε πότε θ' άνοιξει ή πόρτα.

Δεν άργησε ν' άνοιξει ή πόρτα και προχώρησε πρώτη ή γυναίκα μου με τό μαρδ στην άγκαλιά. Έμένα όμως δεν με άφησαν οι Τούρκοι. Με κρατήσανε ότι είμαι όθρεν στρατεύσιμος. Τους παρακάλεσα να μ' άφήσουν αλλά τίποτα.

Με άδήςσαν οι Τούρκοι σε στρατόπεδο αϊμαλτών, όπου ήταν πολ-λοί χριστιανοί. Ή γνώση της τούρκικης γλώσσας με άφέλησε και πέτυχα ένα παράτολμο σχέδιο. Έδωσα γενναία μπασίσι στο φύλακα λοχία και μαζί με δύο άλλους στρατιώτες με έσ' όπλου λόγγη, κυκλοφορούσαμε στην άποβάθρα για να πιάσουμε όθρεν κάποιον καταδιωκόμενο γκιούρη.

Σε μια στιγμή λέω του λοχία ότι πρέπει να μπω στο πλοίο, και αυ-τός να φροντίσει ν' άπομακρύνει τους δύο στρατιώτες. Στο μεταξύ τό πλοίο έτοιμάζεται να σαλπάρει. Δίνω ένα σάλτο σαν άστραπή και θρί-σκομαι μέσα. Άπό τό φόβο μου κρύφτηκα κάπου. Σε 5 λεπτά της ώρας τό πλοίο ξεκίνησε. Έγώ ακόμα δεν τολμούσα να πλησιάσω τη γυναίκα μου. Τη βρήκα καθισμένη σε μια γνώια με τό μαρδ στην άγκαλιά και τα συγκοιτάει. Όλα αυτά έτσι γίνανε. Ή ζωή μου κρεμότανε από μια τρίχα. Άν' με ξαναπείνανε οι Τούρκοι θά με θανατώνανε.

Στις 14 Σεπτεμβρίου κατά τα ήμερώματα, φτάσαμε στον κόλπο Καλλονής της Μυτιλήνης. Σαν έφεξε καλά, τό πλοίο πέρασε σιγά - σιγά, τό στενό ήταν μεγάλο. Πλεύρισε στη σκάλα του λιμανιού όπου και άδειά-σε τό ανθρώπινο φορτίο.

Μετά, δώσανε διαταγή, όλος εκείνος ο κόσμος να καθήσει σε μια μεγάλη πλατεία. Καμιά πεινηταριά γυναίκες της Καλλονής ηγαλάναν φρέσκα φάρια και τα μοιράζανε στο πεινασμένο πλ'θος, μ' άς περιποιηθή-κανε στη δυστυχία μας.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ

Μηνιαία έκδοσις
της «ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ»
Άποστέλλεται δωρεάν
εις τα μέλη της
Διεύθυνσις
όδoς Καρύτση άριθ. 3
Τηλέφ. 32.28.480
Άθήναι 124

Επιμελητής Έκδόσεως
Υπεύθυνος
Νίκος Σ. Λαμπραδριδής
Περισού 131 - Ν. Χαλκηδών
Τηλ. 2515.251

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
Μιχ. Τσεβδός
Χαβρίου 10 - Άθήναι

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΤ ΦΕΤΤΟΥΤ

• Σοφία Π. Καντιώτου

Άπέθανε στις 14-11-77 και κη-δεύτηκε στην Άθήνα, ή Σοφία Πέ-τρου Καντιώτη, τό γένος Βασι-λείου Μανουσίου από τη Σμύρνη. Έπιτίμου Προέδρου Έθνικής Ένώ-σεως θυμάτων πολέμου Άττικής.

Ή μεταστάση, σε ήλικία 18 έτών, έπληρε τρία βραβεία καλλονής της Έλληνικής Λέσχης Σμύρνης, σε χο-ρούς 1908, 1909 και 1910.

Τους οικείους και συγγενείς της θερμά συλλυπούμεθα.

• Χρυσή Ι. Χριστοπούλου

Άπέθανε στις 19 και κηδεύτηκε στις 20-12-77 στην Άθήνα, ή Χρυσή σύζυγος Ιωάννου Χριστοπού-λου, συνταξιούχου Έθνικής Τραπεζής, μέλους της Ένώσεως μας.

Ή μεταστάση, γενήθηκε στο Γάνο Άνατολικής Θράκης και τό 1912, ύστερα από καταστρεπτικούς σεισμούς που έγιναν εκεί, έγκατα-στάθηκε στη Σμύρνη όπου παντρεύ-τηκε τό 1922 τον Ιωάννη Χριστό-πουλο, υπάλληλο τότε του ύποκα-ταστήματος της Έθνικής Τραπέζης στη Σμύρνη. Μετά την καταστροφή έγκαταστάθηκε, στη Θεσ/νίκη όπου έμεινε 40 χρόνια και άνάθεψε χρι-στιανικά τρείς θυγατέρες, τις οποί-ες ανέδειξε έπιστήμονες (2 γεωπό-νους και 1 γιατρό).

Στό σύζυγο και τις 3 κόρες της διαδίδουμε τα θερμά μας συλλυ-πητήρια.

• Πάνος Γ. Μιχαηλίδης

Σε ήλικία 70 περίπου έτών απέ-θανε στις 3 και κηδεύτηκε στις 4-1-78 στο πρώτο Νεκροταφείο Άθη-νών, ο Πάνος Γεωργ. Μιχαηλίδης από τη Σμύρνη, έμπορος τό έπάγ-γελμα και μέλος της Ένώσεως μας.

Στη σύζυγο του Πόλυ και τα παιδιά του Γιώργο και Τάκη του διαδίδουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

“ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΜΥΡΝΗΣ..”

Φίλοι Κύριοι,

Διάβασα στην «Ήχώ» στα Σμυρνεία Σημειώματα «Τό Θέατρο Σμύρ-νης» του κ. Πλάτωνα Κάππα. Στο τέλος του σημειώματος αναφέρεται στο αεροπορικό άτύχημα και τό τοποθετεί την ήμέρα που έπισκέφθηκε την Σμύρνη ο Βασίλεας Κωνσταντίνος τό 1921.

Τότε είμαστε παιδιά του Δημοτικού και τα γεγονότα έκείνη, είτε λαμπρά και ένδοξα, είτε τραγικά, έχουν μείνει καρφωμένα στη μνήμη μας. Ή ήμέρα της έπισκέψεως του Βασιλέα Κων/νου, ήταν μια Κυριακή του Μαΐου 1921 και στην ύποδοχή του πήραν μέρος και τα Σχολεία με τις ση-μαίες και τα λάβάρα των, όπως πήγε και ή Σχολή Πασχάλη στην οποία τότε φοιτούσα και ήμουν παρών. Δεν συνέδη όμως τότε, κανένα αεροπορικό άτύχημα. Αυτό, για τό όποιο κάνει λόγο ο κ. Κάππα — ναι, δεν με άπατά ή μνήμη — συνέβη ένα χρόνο πριν και συγκεκριμένα στις 25-3-1920 κατά την πανηγυρική τελετή της Έθνικής Έορτής και την έπακολου-θήσανα με κάθε έπισημότητα όρκωμοσία της Μεραρχίας Σμύρνης. Τό άτύ-χημα έφαρμάκωσε τον ένθουσιασμό έκείνης της ήμέρας. Λίγες μέρες με-τά, τό αεροπλάνο με τον πιλότο του στη θέση του άνεγκύστηκε από την έθλασσα και έγινε μια μεγαλόπρεπη κηδεία από την Άγ. Φωτεινή, με πλήρη στρατιωτική παράταξή ως τό Νεκροταφείο. Για νεκροφόρα χρησιμ-ποιήθηκε τό ίδιο το αεροπλάνο, χωρίς φερτά φυσικά, που τό έσυραν δύο όμοzyγες π'πων πυροβολικού και στην θέση του πιλότου είχε τοποθετηθ-τό φέρετρο με τον νεκρό πιλότο, άξιωματικό αεροπόρο Μίκη Θεοδωρόπουλο.

Όλη ή Σμύρνη κατέθεκε στην κηδεία. Όλη ή Σμύρνη τον έκλαψε. Άκόμη και τώρα, σαν να ήταν χθες, με τό κέντησμα της έντονης θύμη-σης, έχω στην άκοή μου τον κρότο χαλαζιού που έκαναν τα κουφέτα που έρρανε τό πλ'θος τον νεκρό, χτυπώντας τό φέρετρο, καθώς προχωρούσε τό αεροπλάνο στην Ευρωπαϊκή όδο.

Ένα μεγαλοπρεπές μνημείο στήθηκε στο Νεκροταφείο, που όπωσ θυ-μάμαι είχε και μια μεγάλη μαρμαρίνη έλικα και την προτομή του πιλότου. Και ή φωτογραφία του σε μεγάλη μεγέθυσι ήταν κρεμασμένη μέχρι τό τέλος, σε έμφανη τοίχο μεγάλου φωτογραφείου που Φραγκομαχαλά, απέ-ναντι από τον Άγ. Πολύκαρπο.

Άς είναι οι λίγες αυτές γραμμές μνημόσυνο και για έκείνον και για τις άλησμόνητες έκείνες μέρες.

Με εύχαριστιές και χαιρετισμούς
Ιωάννης Α. Βράλιας
Έλ. Βενιζέλου 89 - Ν. Σμύρνη

ΔΥΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΤΟΥ 1978 ΣΤΗ «ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ».

Δύο καινοτομίες τό 1978 στη «ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ». Θά άκολουθήσουν κι άλλες.

1ον) «Για να γνωρίσουμε τα παιδιά της ξεριζωμένης γενιάς»: Θά δημοσιεύονται διαγραφικά σημειώματα των παιδιών ή των έγγο-νων των ξεριζωμένων, που γενήθηκαν στην Έλλάδα ή στο έξωτερικό και που διέπρεψαν στις Τέχνες, τα Γράμματα, τις Έπιστήμες κλπ.

2ον) Θά δημοσιεύονται έπιστολές που θά στέλναι στη «ΜΙΚΡΑ-ΣΙΑΤΙΚΗ ΗΧΩ» ή νεώτερη γενιά που διαβίει σε περιβάλλον, όπου ζούν και άνασάνουν οι άδέχαστες πατρίδες. (Τη στήλη θά έπιμελεί-ται ή Κα Ίφιγένεια Χρυσοχού).

Πολλή συγκίνηση μ' άς έδωσε ή έπιστολή της μικρής Καλίνας Κων. Σταμπόλου μαθήτριάς της Δ' Δημοτικού. Ή γραφή όλο ζέστα και νο-σταλγία για την πατρίδα των παππούδων, κι άς μην πάτησε τό πόδι της έκεί ή ίδια. Οι άφηγήσεις του παππού Πάνου από τα Βουρλά, γέννησαν μέσα της την αγάπη και μετάγγισαν τη λατρεία και τις λαχτάρες για τ' Άγια Χώματα.

Άποσπάσματα από την έπιστολή της μικρής Καλίνας θά μιλήσουν καλύτερα. Διατηρούμε την όρθογραφία της Καλίνας.

Κύριε Πρόεδρε,
Ο παπούς μου κάθε τόσο μου μιλά για την ένωση σας Καρίτση 3 των Σμυρνέων. Είμαι και εγώ κατά τό μισό προσφυγόπαιδο, γιατί ο παπούς μου είναι από τα Βουρλά της Σμύρνης, ο πατέρας μου γεννήθηκε στην Άθήνα και ή μάμα είναι από την Σπερχειάδα. Είμαι ένένα χρονού και πριν τέσσερα χρόνια ήλθαμε να μείνουμε στο Μα-ρούσι κοντά εις τον παππού μου Πάνο και την γιαγιά μου που είναι από τα Άλάτσατα της Έρυθραίας.

Ο παπούς μου πήγε στα Βουρλά τό 1971 και έφερε ένα καλά-θι γεμάτο ξύλα, πετράδια, χώμα, φλούδες από πλατάνια και μορα-μένα λουλούδια... Άπό τότε που γύρισε, άρχισε να μου μιλά τη είδε, έκεί που πήγε. Έγώ συνήθισα και ήθελα και θέλω να άκούω να μου διηγείται για τό 1922 και άς μην καταλάβω πολλά πράγ-ματα... ακόμα και ή έφημερίδα σας Μικρασιατική ήχώ που παίρ-νει ο παπούς... μου έβαλε στο παιδικό μου μυαλό τόσα πράγματα για τη Σμύρνη, και τα Βουρλά.

Τώρα άς είμαι και μικρή, θέλω περισσότερο να μάθω για τα καμώματα της Τουρκίας, που δε διαφέρουν άπ' ό,τι έκαμαν εις την Κύπρο. Νά τα μάθω και τα άλλα τα παιδιά... Είμαι συγκινημέ-νη και πονώ πολλή όσο ο παπούς μου μιλά για την Μ. Άσία.
“Άχ! Θά ήθελα να βοηθήσω να μην ξεχαστούν αυτά που έπαθαν οι παπούδες και οι γιαγιάδες.”

Τώρα κατάλαβα γιατί ο παπούς όλο και σκαλίζει τό καλάρθι που έφερε από τη Μ. Άσία... Με άγάπη
Καλίνια Κων. Σταμπόλου
Μαθήτριά Δ' δημοτικού Μαρούσι 19-12-77
Στρατηγού Λέκκα 39 — Μαρούσι — Τηλ. μου 8026281

Τηλ. παππού 8028501

Μπράβο, Καλίνια. Περιμένουμε άπ' τους μικρούς μας φίλους κι άλλες τέτοιες έπιστολές. Ή κάθε έπιστολή θά είναι και ένας κρίκος που θά ένώνει τη χιλιόχρονη άλυσίδα, που ξεκινά άπ' τις πανάρχαιες Έλληνικές Πατρίδες.

Περιμένουμε στη διεύθυνση: «Μικρασιατική Ήχώ» Καρύτση 3. (Για την Κα Ίφιγ. Χρυσοχού).

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΤΗΣ “ΙΖΗΣ ΩΡΑΣ..” ΣΤΟ ΣΜΥΡΝΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ ΝΙΚΟ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗ

Κυκλοφόρησε τό 23ο τεύχος της «Δωδεκάτης ώρας» Έπιθεώρησης Τέχνης και Κριτικής άφιερωμένο έξ δλοκλήρου στο Σμυρναίο λογοτέχνη Νίκο Τσικουντζάκη.

Περιλαμβάνει άποσπάσματα από τό ποιητικό, πεζογραφικό και θα-σπρικό του έργο με γνώμες και κρί-σεις πάνω σ' αυτό των: Φώτου Πολίτη, Κώστα Βάρναλη, Αϊμίλιου Χουρμούζιου, Σωτήρη Σκίπτη, Άλ-κη Θωρύου, Τ. Παπατσώνη, Τάσου Άθανασιάδη, Άντρεα Καραντώνη, Άγγελου Τερζάκη, Γιάννη Τσαρού-χη, Άγγελου Φουριώτη, Άλέκου Λι-δαρική και άλλων.

Πωλείται: Βιβλιοπωλείο «Έστρί-ας» Κολλάρου, όδoς Σταδίου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥ

“ΞΕΡΙΖΩΜΕΝΗ ΓΕΝΙΑ..”

Κυκλοφόρησε την περασμένη έ-βδομάδα ή «Ξεριζωμένη Γενιά» της Ίφιγένειας Χρυσοχού.

Τό βιβλίο είναι τό χρονικό της Προσφυγιάς στη Θεσσαλονίκη.

Με την «Ξεριζωμένη Γενιά» κλεί-νει ή Μικρασιατική Τριλογία της έκλεκτης Μικρασιάτισσας λογοτέχ-νιδας. Τό βιβλίο πωλείται σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία. Κεντρική δι-άθεση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ» Ζωοδόχου Πηγής 16, Ά-θήνα.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 1978

ΤΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ

Κυκλοφόρησε τό ήμερολόγιο του 1978 του ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΟΡ-ΦΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΟΚΚΙ-ΝΙΑΣ, άφιερωμένο στους πρόσφυ-γες της Μ. ΑΣΙΑΣ.

Είναι ομαδική προσπάθεια και προσωπική έργασία της νέας γενι-άς. Ή αξιέπαινη αυτή έργασία θε-μελώνει τη γνώμη έκείνων που πι-στεύουν, αντίθετα από άλλους, ότι οι γενιές που έρχονται όχι μόνο έ-ναι πιστές στις παραδόσεις και του έργου των πραγμάτων τους — τό πολιτισμού της Άνατολής — και των άδέχαστων πατριδών τους, άλ-λα εργάζονται συστηματικά και πρό-παντός θετικά, να προβάλλουν τα έπιτεύγματά τους έκεί και εδώ, και να διατηρήσουν άδυσπότη τη μνήμη τους, στις νεώτερες γενιές.

Παράλληλα, όπωσ φαίνεται από τα κείμενα του ήμερολογίου, διατη-ρύνουν την πίστι τους στην έπι-κράτηση των πραγματικών ανθρώπι-νων ιδανικών, μακριά από έτεροκί-νητους σωβινισμούς, γιατί μόνον έ-τσι, πολύ σωστά βλέπουν τη δυνα-τότητα να ξεαναδημιουργήσουμε τό Πολιτισμό της Άνατολής, μέσα στο χώρο που αναπτύχθηκε και να ξε-ναδώμε τις άδέχαστες πατρίδες μας.

Και όλη αυτή ή προσπάθεια, χω-ρίς κομμιά σκέψη για έπαινο ή προ-σωπική προβολή ή δράδευση... Έ-να όμως ευχαριστώ από έμάς τους παλιούς είναι καθήκον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΠΠΙΑΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Μ & Κ ΤΣΕΒΔΟΣ

ΧΑΒΡΙΟΥ 10 — ΑΘΗΝΑΙ

Τηλ. 3233.847 — Τ.Τ. 125

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ 1978

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἑνώσεως Σμυρναίων ἀπευθύνει πρὸς ὅλα τὰ Μέλη καὶ τοὺς φίλους τῆς Ἑνώσεως, τὶς καλύτερες εὐχές του γιὰ ὑγεία καὶ εὐτυχία τὸ 1978, ὅπως καὶ γιὰ εἰρηνικὴ μακροβιότητα.

Ἄς εἶναι οἱ εὐχές αὐτές, ἕνας χαιρετισμὸς πρὸς τὴν ἀληθινήν Σμύρνη, μιὰ καὶ σήμερα δὲν ὑφίσταται, παρὰ μόνον σὰν νοσταλγικὴ ἀνάμνηση στὶς καρδιές τῶν ξενητεμένων παιδιῶν τῆς.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Καθηγ. Μιχ. Ἀθ. Ἀναστασιάδης Νικόλαος Χρ. Ἀρώνης
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς Ὁ Ταμίας
Ἰωάννης Χάππας Ἰωάν. Ἀκριθάκης

Τὰ Μέλη

Ἰω. Σεργάκης, Μ. Καλατζοπούλου, Γ. Ἰσηγόνης, Κ. Μήτσουρας, Θ. Ἀθηνογένης, Κ. Βουκιλάκης, Π. Βεζυργιάννης.

ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΣ
Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

Ἡ «Ἑνωσις Σμυρναίων» προσκαλεῖ τὰ μέλη καὶ τοὺς φίλους τῆς νὰ τιμήσουν μὲ τὴν συμμετοχὴ των, τὸ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΤΣΑΪ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΑΪΤΙΚΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ

ποὺ θὰ γίνῃ στὶς αἰθουσες τοῦ Ξενοδοχείου «Βασιλέων Μελαθρον» (ὁδὸς Ἑλ. Βενιζέλου 4) τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, 25 Ἰανουαρίου 1978, ὥρα 6-10.

Τιμὴ συμμετοχῆς Δρχ. 150

Δηλώσεις γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς Δευτέρας τὸ μεσημέρι (ὥρα 12) 23 Ἰανουαρίου 1978, στὰ γραφεῖα μας, ὁδὸς Καρύτση 3, γ' ὄροφος, τηλεφ. 32.28.480.

Ἀθῆναι 7 Ἰανουαρίου 1978

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Καθηγητῆς ΜΙΧ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝ. ΧΑΠΠΑΣ

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΜΜ. ΛΩΡΕΝΤΗΣ

Πέθανε τὰ Χριστούγεννα καὶ κηδεύτηκε στὶς 26-12-77 ἀπὸ τὸν ἱ. Ναὸ τοῦ Νεκροταφείου Νέας Σμύρνης, ὁ Νικόλαος Λωρέντης Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἑστίας Ν. Σμύρνης.

Στὴν κηδεῖα του, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς οἰκείους καὶ συγγενεῖς του παρεβρέθησαν τὰ Δ.Σ. τῆς Ἑστίας Ν. Σμύρνης καὶ τοῦ Πανιωνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου καὶ πλῆθος κόσμου φίλων καὶ γνωστῶν του.

Τὸν νεκρὸν ἀποχαιρέτησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑστίας κ. Πάνος Χαλδῆζος καὶ ὁ πρῶτος Πρόεδρος τοῦ Πανιωνίου κ. Παντελῆς Σερέφαλου. Καὶ στὰ δυὸ Σωματεῖα, ὁ Νίκος Λωρέντης εἶχε προσφέρει ἐπὶ πολλὰ χρόνια τὶς ὑπηρεσίες του μὲ θερμὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ μεγάλον ἐνδιαφέρον σὰν Γενικὸς Γραμματεὺς καὶ σὰν Ἀντιπρόεδρος. Παράλληλα ἐργάστηκε μὲ ζῆλον γιὰ τὶς πνευματικὲς καὶ πολιτιστικὲς δραστηριότητες τῆς Ν. Σμύρνης, δίνοντας τὸ παρὸν σὲ κάθε πρωτοβουλία ποὺ ἀπέβλεπε στὴν ἀνάπτυξη καὶ πρόοδόν της.

Ὁ Νίκος Λωρέντης ἀθεράπευτος νοσταλγὸς τῆς Πατρίδας του Σμύρνης, δημοσίευσε πολλὰς ἀναμνήσεις

τοῦ ἀπὸ τὴ Σμύρνη, κυρίως στὸν «Προσφυγικὸ Κόσμον» καὶ τὸν «Κήρυκα Ν. Σμύρνης», συνέγραψε δὲ μαζί μὲ τὸν ἀξέχαστο Χρήστο Σολωμονίδη τὸν πανηγυρικὸ τόμο «Τὰ 75 χρόνια τοῦ Πανιωνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου» καὶ πέρσι κυκλοφόρησε τὸ βιβλίο του «Ἡ κόλαση τῆς εἰκοσάμηνης αἰχμαλωσίας μας».

Στὴ σύζυγόν του, τὰ παιδιά του καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους καὶ συγγενεῖς του διαβιδοῦμε τὰ θερμά μας συλλυπητήρια.

«Τὸ 40μερο ἀρχιερατικὸ μνημόσυνο τοῦ Ν. Λωρέντη θὰ τελεσθῇ, τιμῆς ἐνεκεν, ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τῆς Ἑστίας Ν. Σμύρνης στὸν ἱ. Ν. τῆς Ἀγ. Φωτεινῆς τῆς Ν. Σμύρνης στὶς 29 Ἰανουαρίου καὶ ὥρα 9.35' μετὰ τὴ θεία λειτουργία.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Λόγω πληθώρας ἐπὶκαιρῆς ὕλης καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐλήμμεν χάριτος, τὰ βιβλία ποὺ πήραμε τὸ τελευταῖο τρίμηνο προσφορά τῶν συγγραφέων στὴ βιβλιοθήκη μας, θὰ καταχωρήσουμε στὸ ἐρχόμενο φύλλον τῆς ἐφημερίδας μας.

ΔΩΡΕΑΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

Ἡ Κα Ἄννα Λ. Ἀλευρά, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς
Λαζάρου Ἀλευρά Δρχ. 5.000.—
Ἡ Κα Ἰσμήνη Μ. Συμειωνίδη, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Μίνου Συμειωνίδη » 5.000.—
Ὁ Κος Γεώργιος Τενεκίδης, εἰς μνήμην τῶν γονέων του Κόκου καὶ Μαρίας » 1.000.—
Ἡ Κα Εὐγενία Φιλιπποπούλου (τὸ γένος Καρχαμάνου), εἰς μνήμην τῶν γενέων τῆς Χάρη καὶ Στέλλας Καρχαμάνου » 1.000.—
Ἡ Κα Ἑλδώρα Μιχαηλίδου, εἰς μνήμην τοῦ πενθεροῦ τῆς Κίμωνος Μιχαηλίδη » 1.000.—

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ
ΤΗΣ ΔΙΑΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ
ΚΑΙ Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Δ. Σ.
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Τὴν Δευτέρα ὁράδι, 16 Ἰανουαρίου, πραγματοποιήθηκε στὴ Στέγη τῆς Ἑνώσεως Σμυρναίων, ὁδὸς Καρύτση 3, ἡ πρώτη, μετὰ τὴν ἐγκρίση ἀπὸ τὸ Πρωτοδικεῖο Ἀθηνῶν τοῦ Καταστατικοῦ, Γενικῆ Συνέλευση τῶν μελῶν τῆς Διασωματειακῆς Ἑνώσεως τοῦ «Ἐθνικοῦ Μουσείου τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς». Ἀντιπροσωπεύθηκαν 16 προσφυγικὰ Σωματεῖα, μέλη τῆς Διασωματειακῆς, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ὁποίων ἐξέλεξαν ἀπὸ ἕνα κατάλογο 37 ὑποψηφίων τὸ πρῶτο Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ε.Μ.Ε.Α.

Στὴν ἀρχή, μὲ σχετικὴ εἰσήγηση τοῦ Καθηγητοῦ κ. Μιχαὴλ Ἀναστασιάδου, Προέδρου τῆς Ἑνώσεως Σμυρναίων καὶ τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Μουσείου, ἡ Γενικὴ Συνέλευση ἀνεκήρυξε παμψηφεί Ἐπίτιμο Πρόεδρο τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς τὸν κύριο Νικόλαο Χρήστου Ἀρώνη, τ. Πρόεδρο τῆς Ἑνώσεως Σμυρναίων καὶ τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Μ.Ε.Α., γιὰ τὶς μεγάλες ὑπηρεσίες ποὺ προσέφερε γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῆς ιδρύσεως τοῦ Μουσείου, τὴν ἐγκρίση τοῦ Καταστατικοῦ του, καὶ τὴν ἐξεύρεση καταλλήλου οἰκήματος γιὰ τὴ Στέγασή του.

Στὴ συνέχεια καὶ ὕστερα ἀπὸ διαλογικὴ συζήτηση γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἐπιδειξέων τοῦ Μουσείου ὁ Πρόεδρος τῆς Γεν. Συνελεύσεως κύριος Ἰωάννης Ἀκριθάκης ἐκήρυξε τὴν ἐναρξὴ τῆς ψηφοφορίας ἀφοῦ προηγουμένως ὁ Γραμματεὺς τῆς Γεν. Συνελεύσεως κύριος Νικόλαος Λαμπαδαρίδης διάβασε τὸν κατάλογο τῶν 37 ὑποψηφίων καὶ μοίρασε στοὺς παρισταμένους ἐκλέκτορας — ἐκπροσώπους τῶν Σωματείων — τὰ σχετικὰ ψηφοδέλτια γιὰ τὴν ψηφοφορία.

Περαιτωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης διαλογῆς τῶν ψήφων ἀπὸ τοὺς ψηφοδέκτας κ. κ. Χρ. Βιορέν καὶ Κων. Γιαξόγλου, ἀνακοινώθηκαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκλογῆς, τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Μ.Ε.Α. ἀποτελεσθέντος ἀπὸ τοὺς κυρίους:

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΜΤΛΩΝΑΝ Ἀκαδημαϊκὸν - Ὁμ. Καθηγητὴν Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΝ Ὁμ. Καθηγητὴν Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν - Πρόεδρον Ἑνώσεως Σμυρναίων.

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΕΝΕΚΙΔΗΝ Προπύταγιν Παντείου Σχολῆς

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΒΕΤΙΝΟΤΑΟΥ Πρόεδρον ἐπὶ τιμῇ.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ Πρόεδρον ἐπὶ τιμῇ.

ΠΑΝΟΝ ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΝ Καλλιτέχνην - Κεραμοστὴν - Πρόεδρον Ἑνώσεως Κυδωνιατῶν.

ΠΕΡΙΚΛΗΝ ΚΟΜΝΗΝΟΝ Διευθυντὴν Τραπεζῆς Πίστεως.

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΜΗΛΙΩΡΗΝ Λογοτέχνην - Συγγραφέα.

ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΚΡΙΘΑΚΗΝ τ. Γεν. Διευθυντὴν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν Δήμου Ἀθηνῶν - Νομαρχιακὸν Σύμβουλον Ἀττικῆς.

ΜΑΡΙΝΟΝ ΣΗΡΕΑΝ Ἐπίτιμον Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Μ. Ἑκπαίδευσως.

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΗΝ Δημοσιογράφον - Γραμματέα Ἑνώσεως Σμυρναίων.

ΚΛΕΑΝΘΗΝ ΦΑΝΗΝ Δημοσιογράφον.

ΕΤΑΓΓΕΛΟΝ ΔΑΔΙΩΤΗΝ Δημοσιογράφον - Γραμματέα Ἑνώσεως Κυδωνιατῶν.

ΧΡΗΣΟΣΤΟΜΟΝ ΒΙΟΡΕΝ Πρόεδρον Ἑνώσεως Σμυρναίων Νικαίας - Πειραιῶς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΨΑΡΡΟΝ Ἀρχιτέκτονα-Μηχανολόγον-Ἡλεκτρολόγον.